

Брой 11 (1895)

13 ноември 2013

Година LIV, ISSN-0205-0943

Цена 0.80 лв.

Туристическият вестник

www.btsbg.org

Издание на БТС

Томбола 2013

Два леки автомобила и над 300 други награди

БОРИСЛАВ ТЕНЕВ ИВАНОВ
от София с "Дачия Логан"

КИРИЛ НАДКОВ ЯБЛАНСКИ
от Плевен с "Дачия Сандеро"

Два леки автомобиля и над 300 други награди бяха изтеглени на 47-ата томбола на националното движение "Опознай България - 100 национални туристически обекта". На връх празника на св. Архангел Михаил късметът най-напред се усмихна на Кирил Яблански от Плевен, който спечели лекия автомобил "Дачия

Сандеро". Само няколко минути по-късно Борис Иванов от София спечели втория автомобил "Дачия Логан". Имената им бяха изтеглени от изпълнителния секретар на БТС Венцислав Удев, асистирани от най-малките туристи в залата, в присъствието на нотариус.

Общо 3225 участници в томбола 2013 си поделиха наградния фонд: мобилни телефони, уикенди за двама, сервиси, тениски, палатки, раници, шапки и още много други туристически пособия.

**Всичко за томбола 2013 –
на стр. 12-13**

Покана

Съгласно чл. 26 ЗЮЛНЦ, чл. 32 /2/ и чл. 33 /1/ от Устава на БТС Ви каним на 14 декември 2013 г. от 11, 00 часа в залата на Специализирана болница за рехабилитация "Здраве" ЕАД, София – Банкя, ул. "Г. С. Раковски" No 15 за участие в свиканото от Управителния съвет на БТС извънредно Общо събрание на Сдружение "Български туристически съюз" със следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Освобождаване на Костадин Паскалев като Предсе-

дател на Сдружение "БТС" и Председател на УС на БТС на основание подадена оставка.

2. Освобождаване на Костадин Паскалев и Владко Михалков като членове на Управителния съвет на БТС.

3. Избор на Председател на Сдружение "БТС" и Председател на УС на БТС и попълване състава на УС на БТС чрез избор на нови членове на Управителния съвет на Българския туристически съюз.

През почивните дни и по празниците – накъде?

Вижте предложенията на БТС – на стр.24

Да извървиш сам „Ком-Емине“ за 23 дни

Или как се крачи с 15 кг раница
и 200 г кубински ром през непознати пътеки - стр.9

Бонбонена фабрика АЛПИ е основана през 1995 г. Основната ѝ дейност е производство на дъвчащи бонбони, а продуктовата листа днес включва повече от 30 различни вида бонбони: дъвчащи, твърди, нискокалорични, билкови, зърнени, бонбони без захар, енергийни бонбони, бонбони с витамини и иновативните парфюмиращи бонбони "Део" - със и без захар. Продуктите на АЛПИ са известни с традиционното си високо качество, което се доказва от множеството награди и отличия (над 15).
Продуктите на АЛПИ – свеж дъх по пътя!

БОНБОНЕНА ФАБРИКА

Бонбонена фабрика АЛПИ в гр. Асеновград се включи в инициативата на Българския туристически съюз "Опознай България-100 национални туристически обекта". С новото си производство на обичаната българска дъвка "Идеал" фабриката ще популяризира инициативата и ще

даде възможност на повече хора да научат за културно-историческото наследство и природните забележителности на България. В опаковката на всяка дъвка ще намерите картинка на един от 100-те НТО. За събралите пълната колекция от всичките 100 картинки има подготвени изненади.

СПОРТ

ТОТО

Бивш конституционен съдия пое кормилото на БТС

Димитър Гочев - юристът с раница

Иска ми се духът на Алеко и Вазов да остане жив и в наши дни

От 2 октомври 2013 г. Димитър Гочев пое ръководството на БТС. На заседание на Управителния съвет той беше избран за временно изпълняващ длъжността председател на Сдружение "БТС" и председател на УС на БТС. Това стана, след като дългогодишният председател на сдружението Костадин Паскалев подаде оставка. Г-н Гочев ще бъде на кормилото на БТС до провеждането на Общото събрание на Сдружението.....

Кой е Димитър Гочев и каква е неговата визия за развитието на съюза?

Завършил е право. Бивш съдия, юрисконсулт и арбитър във Върховния арбитраж в София; съдия, председател на отделение и зам.-председател на Върховния съд; съдия в Европейския съд за правата на човека в Страсбург, член на Конституционния съд... Председател на Сдружението на туристическите хорове в България.

- Много хора Ви познаят от многобройните Ви медийни изяви в качеството Ви на съдия в Конституционния съд, г-н Гочев, особено напо-

следък. Разкажете сега малко повече за себе си в контекста на заеманата вече от Вас длъжност, т.е. за връзката Ви с туризма?

- Много хора да ме познават и в качеството ми на дългогодишен деятел на БТС и активен планинар. Започнал съм да ходя по планината още като дете заедно със своите родители и никога няма да забравя моите първи излети още на 6-годишна възраст. В ученическите си години не престанах да обикалям по планината, главно на Витоша, но впоследствие по време на студентските ми години минах на "по-високо ниво". През 1957 г. се възстанови БТС и дружество "Академик". В качеството си на студент аз взимам

дейно участие в това дружество, включително и в алпийския клуб. Оттогава имам много приятели както в туризма, така и в алпинизма. По-късно преминах в дружество "Еделвайс", в което имам много активно участие. Преминах и редица обучителни курсове, включително и в Централната планинска школа - алпинизъм и ски туризъм.

В моята битност като планинар имам много голяма практика както в нашите планини, така и в чуждите. С много преживявания, спомени и чувство за планинарски успехи. За много хора съм познат като деятел на планинарското пеене - почти от неговото създаване участвам в хор "Планинарска песен" и след смъртта на Филип Аврамов оглавих Сдружението на туристическите хорове в България.

- С какви чувства поемате ръководството на съюза, чиято дейност добре познавате и като член на Управителния съвет?

- Чувствам, че върху

плещите ми ще легне едно сериозно бреме. Не се отказвам от тежестите, които ще трябва да поема, имам идеи и смятам с помощта на квалифицираните и предани на делото другари, че ще мога да осъществя някои от идеите ми за укрепването на планинарското движение и да отговоря на това, което се очаква от мене.

- Споменахте за някои идеи, като цяло имате ли визия за това как трябва да се развива БТС в сегашните условия?

- Разбира се, че имам и бих могъл да я формулирам, но смятам, че е още рано за това. Аз трябва да обсъдя всичките идеи предварително с другите около мене и тогава да пледирам за тези идеи.

- И все пак, най-общо как виждате посоката на развитие на БТС, какво бихте искали Вие да направите?

- Мисля, че основната задача на нашия съюз е да подпомогне развитието на планинския туризъм, разширяването на неговите аспекти,

като особено внимание се обърне на вкусовете и тежнението на младото поколение. Те са тези, които в бъдеще ще развият практически планинския туризъм. Много важно е укрепването и запазването на материалната база, защото без нея трудно може да се развие планинарството и планинският туризъм. Не бива да се изолираме и от сходните ни организации като Планинската спасителна служба, отделните федерации, както и да "обърнем окото" към чуждите планини. Има и още неща, по това по-нататък.

- В какво състоянието поемате ръководството на съюза?

- Преживяваме трудни времена. Това може би важи за всички сектори. Но спецификата при нас е свързана с ограничени средства. Необходимо е да спечелим в някаква степен и подкрепата на обществото като цяло за което, разбира се, стои и държавата. Мисля, че ще изплуваме с дружни усилия.

- Къде виждате потен-

циала на организацията?

- Човешкият потенциал не бива да го разглеждаме само от гледна точка на сегашното поколение. Мисля, че планините са пълни с млади хора, които се палят от любов към планината. На тези млади хора трябва да им дадем възможност да ни припознаят. Това може да стане чрез много работа. Трябва да станем това, което и младите хора харесват.

- Какво е посланието Ви към туристите, сегашни и бъдещи?

- Ще ми се да имам общ език с бъдещите. Засега се обръщам към планинарите от моите поколения с най-добри чувства и надежди. Нашите планинарски идеи трябва да се развиват и добиват ново съдържание в лицето на младото поколение. Първият председател на нашето движение е Иван Вазов. След него са минали поколения от дейатели и ръководители на съюза. Много ми се иска духът на Алеко и Иван Вазов да остане жив и в наши дни.

Чирпански ученици покориха Меката на туризма - Черни връх

За пореден път се убедих, че българската природа и красотата нямат край, като се докоснах до величието на нейните естествени забележителности. Това стана по време на екскурзия на 25-27 октомври до един от десетте планински първенеца на нашата страна - Черни връх.

Този връх е висок 2290 м, намира се в планината Витоша и се нарежда на четвърто място по височина в България след връх Мусала в Рила (2925 м), връх Вихрен (2914 м) в Пирин и вр. Ботев (2376 м) в Стара планина. Свързваме този връх и с началото на туристическото движение в нашата страна (27 август 1895 г.), основоположник на което е българският демократ, юрист, писател - Алеко Константинов.

Най-важната цел по време на екскурзията бе да покорим върха и това ние направихме

успешно на 26 октомври - Димитровден. Всички ученици от ЮТК "Самодивец" при СОУ "П. К. Яворов", Чирпан, водени от ръководителите ни от ТД "Средногорец", тръгнахме от хижа "Алеко", и само за два часа стигнахме до най-високата точка на нашата цел. Истинско удоволствие бе в чудесното време да постоим на върха около час, да поразгледаме, да поиграем и да се порадваме на постигнатото.

След това се отправихме към хижа "Планинарска песен", където бяхме отседнали. С песни и закачки не усетихме пътя към нея. Прибрахме се не уморени, а заредени с положителни емоции за предстоящото.

Както винаги, и сега се бяхме подготвили за много интересни игри, закачки, викторини. Вечерта беше изпълнена с песни и танци. Завързаха

се и нови приятелства. На който от нас не му се искаше да приключи програмата, а още по-малко и екскурзията. Крепеше ни единствено мисълта, че ръководителите ни са планирали още екскурзии и изненади през годината.

През третия ден посетихме храм-паметника "Свети Александър Невски", както и Зоологическата градина в София.

След тази екскурзия останаха само хубавите спомени, запечатани не само чрез фотоапаратите, но и в сърцата

ни. Очакваме с нетърпение нови приключения и приятни моменти по време на следващото ни пътешествие до друго райско кътче на България.

Александър Андонов

Походът в Рила планина тази година се очакваше с нетърпение от "лознишките еделвайси". На някои от тях предстоеше за първи път да стъпят на първенеца на Балканите Мусала, други го бяха изкачвали по няколко пъти, но лично желаеха да си подпечатат двата вида важни туристически карти. Тръпката се увеличаваше и с планираната разходка из циркуса "Седемте Рилски езера". С приближаване на планирания период - средата на месец юли обаче настроението спадна. Причината - проливните дъждове. Имаше туристи, които още в началото на годината бяха планирали отпуските си заради похода и настояваха за провеждане на мероприятиято. Други твърдо заявяваха, че в такива метеорологични условия е излишно да се прави организация. И припомниха края на март т.г., когато при провеждане на екскурзията в Белоградчишки скали имаше видимост 3-4 метра. А неочакваният сняг и поледици ни попречи да се изкачим от Враца за Леденика и Околчица. След противоречията се взе решение - походът да се проведе в средата на август.

Рила ни прие радушно

И така, на 14 август тръгнахме. На път за Рила посетихме крепостта "Траянови врата" на едноименния проход в Ихтиманска Средна гора, където Самуиловите войски разбиват нашествениците на Император Василий II. Тук е една от най-бляскавите

победи в Българската история. От табелката личи, че са отпуснати достатъчно средства за реставрация. Следващата спирка беше в китното градче с горещи минерални бани - Сапарева баня. В града се намира и единственият в Континентална Европа

гейзер-фонтан от 103 градуса. Доказано е, че още древните траки са оценили лечебните качества на тукашната вода. В ранния следобед потеглихме за хижа "Пионерска". Дългото пътуване североизток-юго-запад ни задължаваше да отпочинем. Следващия ден

беше определен за езерата. На разсъмване решихме да ползваме лифта, но само в едната посока. Веднага разбрахме, че горе ще е пълно с хора. На слизане от лифта туристите се разпръсват - всеки по своя път. Ние - да направим обиколката на езерата, други да се включат в посрещането на Слънчевата Нова година при Дъновистите, трети търсят кандидат пътници за "Кон-експрес" и други... Без думи останаха някои от групата ни, които идват тук за първи път. Ясното тихо време ни убеди, че правилно сме избрали периода за Рила. След удовлетворението продължихме спускането за хижа "Скакавица" и водопада, оттам спокойно - за "Пионерска - малката". Тук ношувахме и втората вечер. Пожелахме го заради природата, заради хижарите /Емилия и Мишо/, които притежават качества на истински хижар-планинари.

Третия ден програмата

беше лека, без катерене. За загрявка решихме да се поразходим до хижа "Ловна". После, на път за Боровец, посетихме град Самоков. Разгледахме Историческия музей и Девическия манастир. В Боровец се настаняхме в една от най-известните вили "ИБЪР". Условието и собственикът са супер!

Четвърти ден. Трябваше да изкачим "Мусала". Бяхме между първите чакащи за лифта. Съобщиха за авария, без гаранция дали ще бъде отстранена. Все пак в 10.30 ч. го пуснаха. Успяхме. Като за Седемте рилски езера, така и за върха имаше много туристи. Най-радвашо е, че по-голямата част са млади хора. Видяхме, че измежду политиките има и природолюбители (Владимир Каролев).

На петия ден тръгнахме обратно. Удовлетворени от постигнатото, с благодарност към гостоприемните ни "хазяи" и кмета на общината ни, който помогна за осъществяването на планирания поход.

Гален Тупев - председател на ТД "Еделвайс", гр.Лозница

Приятелски срещи във Върбишкия балкан

Около шейсетина туристи от Силистра, Търговище и Шумен участваха в туристическия поход във Великопреловската и Върбишката планина. Домакин беше клубът по пешеходен туризъм "Висока поляна", на туристическото дружество "Мадарски конник", в Шумен. Ветеранката от клуба Вяра Кирилова сподели, че постоянно има срещи на туристи от Североизточна България в различни туристически обекти, което спомага не само за запознаването им с историята и с природните красоти, но и за създаване на нови приятелства между тях. Още при пристигането си в Шумен туристите са посетили Томбул джамия и Регионалния исторически музей, където се съхранява богата българска история. След това са се отправили към първопрестолна Плиска, където са разгледали Златната църква и двореца на Симеон, както и манастира в историко-археологическия резерват "Патлейна".

Много богат туристически празник, пълен с изненади. Отбелязахме и рожденната дата на поета Димчо Дебелянов. Слово за живота му и неговите стихове изнесе Елеонора Стоянова, председател на нашия клуб

"Висока поляна... Имаше и викторина на туристическа тематика. Вечерта продължи до късно с песни и танци", каза Вяра Кирилова. На следващия ден празникът е продължил с поход покрай река Герила с прекрасния водопад, а оттам покрай язовир "Тича", след което групите са се отправили към родните си места. "Всичко това е доказателство за голямото приятелство на туристите от Североизточна България и срещите ни стават традиционни. Миналата есен със силистренските туристи от ТД "Дочо Михайлов", направихме среща край дунавския град Тутракан, където посетихме Военното гробище. Бяхме и на дунавския бряг, където е слязла четата на Таню Войвода, а след това ношувахме в туристическия комплекс "Ален мак". Надяваме се съвместните ни прояви да продължават и в бъдеще, защото ни обогатяват много и намираме нови приятелства".

Георги НИКОВ

В Славянка - красота и съхранена човечност

На 27- 29.09. ТД "Боевица", София, заедно с Националния клуб на алпинистите ветерани "Маловица" проведе съвместна инициатива в планината Славянка. Част от състава се изкачихме на първенеца на планината Гоцев връх. И трите дни групата прекара на х. "Извора" със стопанин Тодор Балтаджиев, като през цялото време семейството ни гощаваше с храна, собствено производство, и изключително топло и дружелюбно отношение. Заедно с прекрасните и пълни с емоции преживявания около изкачването на Гоцев връх и опознаване на нещата познатата планина, върнахме се с убеждението, че освен красиви непознати кътчета в страната ни все още има хора и райони със съхранена човечност.

Наско Сираков, председател на ТД "Боевица"

Вълнуващи мигове в Рила, Пирин и Осогово

Септември е. Отминало е душното лято, спомен е и екскурзията до Ахтопол. Сега обаче ни предстоят нови незабравими мигове в Рила, Пирин, Осогово и с интерес очакваме приближаващата екскурзия до там.

И ето - дългоочакваният ден настъпва. Времето е слънчево, усмихнато - и то ще пътува с нас из непознатите кътчета на България. Тръгваме по магистралата, тя се вие пред нас и времето минава безбедно. Пристигаме в Самоков и разглеждаме Историческия музей. Отправляме се към хижа "Пионерска", откъдето с лифта се придвижваме

до хижа "Рилски езера" и се приготвяме за покоряването на езерата следващия ден.

Петък сутринта. Посрещаме изгрева, изкачвайки езерата на Рила. Долното, Рибното, Трилистника, Близнака, Бъбрека, Окото и Сълзата ни обгръщат с магията си отново и отново. После тръгваме към Сапарева баня, където имаме възможност да наблюдаваме единствения гейзер-фонтан в България и континентална Европа. Естествено - запечатваме мига. Продължаваме към Кюстендил, където посещаваме Художествената галерия "Владимир Димитров - Майстора" с картини

аква ни и Рилският манастир - основан от свети Иван Рилски през X век. Посещаваме църквата, Хрельовата кула и Музея към него, където е изложен Рафаиловият кръст. Време, защото пак си недостатъчно? Отпътуваме към Петрич - разходка из него и продължаваме към Рупите - обителта на пророчицата Ванга.

Разглеждаме храма "Света Петка Българска" със стенописите на Светлин Русев и вилата, където тя е приемала посетители, и се отправяме към най-малкия град в България - Мелник. Меловите се обагрят от слънцето и ни се струва, че

на известния художник. Денят неусетно е отминал. Смях, танци вечерта - тя също трябва да се запомни, нали?

Събота. Дали е истина? Оч-

снуваме, а Кордопуловата къща ни очаква, съхранила спомените на отминалите години и за нас. Ето че идва време и за Роженския манастир "Рождество Богородично", намиращ се на километър от село Рожен.

Последен ден. Светът е невероятен; по-богати сме на спомени отпреди. Посещаваме Гоце Делчев, в Банско разглеждаме къща музей "Никола Вапцаров", в която е живял поетът, а в село Добърско - църквата "Св. св. Теодор Тирон и Теодор Стратилат", паметник на културата, включена към списъка на Юнеско. После се отбиваме и във Велинград.

Минава времето. И тази екскурзия с ТД "Родни простори", Елхово, е просто спомен, но спомен, който ще ни топли в сивото ежедневие. А следващата ще ни предложи нови и нови места, които да запазим в себе си.

Мария Гюзелева

Обновената хижа "Ахинора" в резервата "Сборяново" - нова придобивка за Исперих, региона и българския туризъм

Туристическо дружество "Димитровец" гр. Исперих удари в десетката с подписването на договора със семейство Невена и Петьо Петкови за отдаване на хижа "Ахинора" под аренда за десетгодишен срок

Археологическият резерват "Сборяново" е уникален комплекс, състоящ се от селища, светилища и некрополи на един внушителен религиозен и политически център на гетските племена. Няма население, култура или вяра, които да не са оставили следа от своето присъствие на това свято място. Резерватът е рядък пример за хармонично съществуване на археологически паметници и сравнително малко променена от човека природа. През 70-те години в този райски кът е построена хижа "Ахинора" - еднотипна с още няколко хижи в българските планини. Годиш наред тя посрещаше гостите на региона, но по български тертип постепенно се занемари поради липса на средства. Всички опити на туристическото дружество в Исперих да съживи дейността на обекта се оказваха недостатъчни до преломния 1 март 2013 г. Намериха се исперихчани - инициативни, организирани и нахъсани, да открият себе си в една непозната за тях сфера - хотелиерство, ресторантьорство и туризъм. Невена и Петьо Петкови заедно с децата си Кристина и Николай с много желание и вкус преобработиха хижа "Ахинора". Превърнаха я от едно позабравено място на туристическото дружество в Исперих в отличен туристически хотел. Тук комерсът, битоващ в доста планински хижи, не съществува. Топъл прием, мили хора, вкус и чистота - какво му трябва повече на туриста, без значение

Хижа „Ахинора“

българин или чужденец. За отбелязване е, че ако един западен турист чуе цената - 15 лв. за легло - при този лукс сигурно ще помисли, че не е до разбрал. Невена и Петьо започват обновяването

те си. Предлага възможности за обучения, семинари, зелени училища, семейни и бизнес празненства, сватби, рождени дни и партита. Хижарите и 7-членният персонал са "готини". На разполо-

оборудван за любителите на пешеходния туризъм. В момента се изгражда кухня, която ще се ползва от туристите. Това е причина специално ние, исперихските туристи да им стиснем ръцете с бла-

Тук на почит е кулинарният експеримент и се държи на класата в тази тънка професия. С удоволствие се приемат заявки за банкети, кръщенета, детски партита и др. Няма да ви откажат, ако поръчате със заявка печено агне, прасенце, пълнена пуйка, заек или нещо друго по ваша идея. Нека любителите на приятното прекарване по празнични и почивни дни предвари-

нава древен римски път, който води до най-свящото място - Демир баба теке. Този ариански храм е построен през XVI век върху останките на древното тракийско светилище. Няма да занимавам повече уважавания читател с другите възможности за откриване на нещо ново и различно. Той сам ще се увери на място. Само ще припомня, че през ноември 2012 г. проф. Диана Гергова откри

на хижата със собствени средства, но решават в последния момент да разработят проект "Оборудване на хижа "Ахинора" към Сдружението с нестопанска цел МИГ - Исперих. На 30.05.2013г., само след 3 месеца, приемат първите гости - 50 участници в похода "По стъпките на Таньо войвода". В момента отлично оборудваната хижа със санитарни възли във всяка стая очаква гости-

жение са 10 стаи с по 2 легла, 2 - с 3 легла и 2 стаи с по 5 легла. Можете да ползвате още 2 апартамента и 3 спални. Ресторантът разполага с 50 места в салона и 50 места на покритата тераса. Локално парно, водоснабдяване, електрификация, сателитна телевизия и високоскоростен безжичен интернет са допълнителните екстри. Невена и Петьо са решили, че приземният етаж трябва да е

годарност. Дотук добрите неща не свършват. Един етаж по-нагоре най-съвременна оборудваната кухня под ръководството на квалифицирани готвачи предлага най-добрата традиционна българска кухня в региона. Като усетите апетитна мисирма, си представете родопските и касапските сачове, телешките и свинските специалитети, ароматните чорби и фантастичните салати.

телно заявят присъствие на телефона на хижата 0843 /47-50. Посетителите на Тракийската царска гробница често отсядат в хотела и уважават хотелската кухня. Не можем да отменим с лека ръка този забележителен обект от елинистическата епоха при с. Свещари, който е само на 1 км от хижата. Включен е в листата на ЮНЕСКО на световното културно наследство. Западнотракийската ми-

нещо забележително и разпалващо фантазията в Омуртаговата могила, която също е близо до хижа "Ахинора" в резервата "Сборяново". Като шетате из резервата, непременно ще срещнете "курбанджии" от поляната с чешмата. Топлата усмивка и поздравът са препоръчителни.

Милена Николова
Туристическо дружество "Димитровец" Исперих

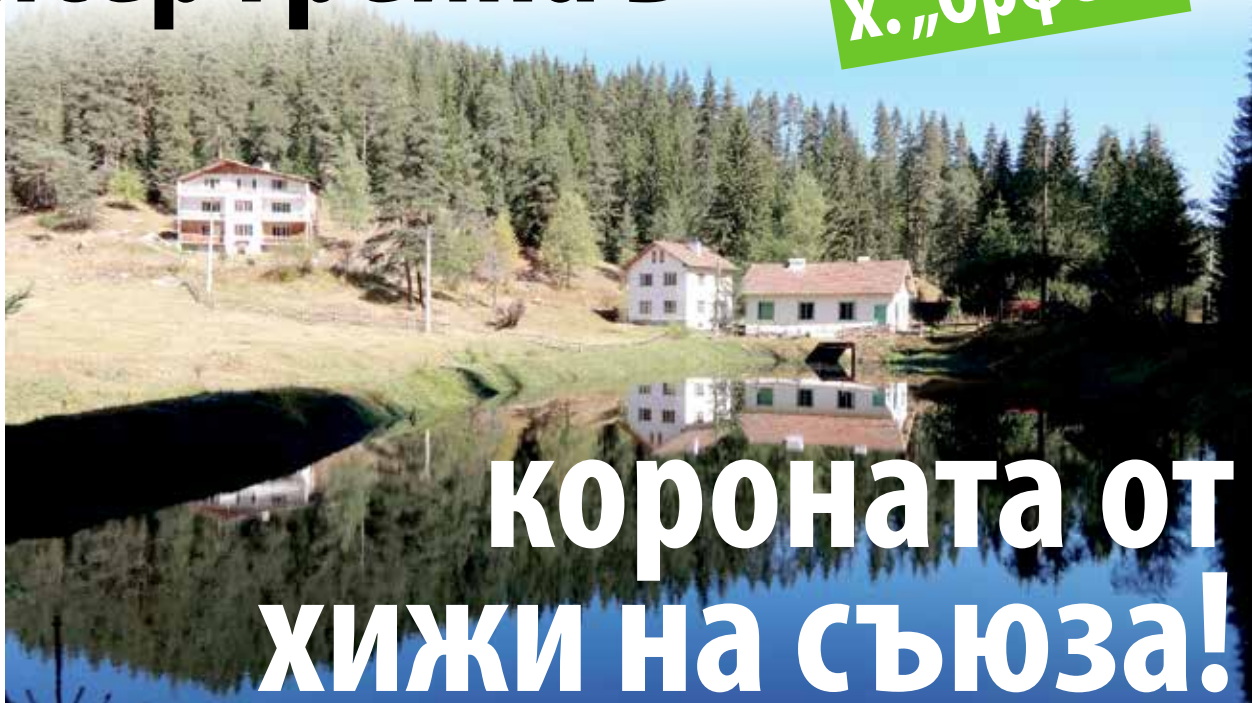
Нов бисер грейна в

х. „Орфей“

След дълги съдебни битки БТС си върна знаковата за региона родопска хижа Орфей, край град Девин. Разположена на 1200 м надморска височина в уникално красивата местност Кастракли, хижата представлява едно магично място за туризъм и уединение. С двор от десетки декари поляни, изпъстрени с всевъзможни лековити билки, а в околността – вековни елови гори, изобилстващи с дива ягоди, гъби, боровинки.

Там честа гледка са елени и сърни, а липсата на обхват на телефоните е най-голямото предимство!

При необходимост от връзка със света хижарите с усмивка ще ви посочат един огромен бор със забавната табелка интернет и DSM. И това не е шега – само там бихте могли да се обадите при нужда. С капацитет от 45 места, в стаи с две три и пет легла, и нощувка от 10 лв., а за редовни членове на БТС – 7 лв., хижата е идеално място за инди-

короната от хижи на съюза!

видуални и групови посещения. През изминалото лято ТД "Орфей 1970" - гр. Девин, което стопанисва хижата, извърши основен ремонт на сградите и помещението и сега гостите могат да се насладят на една модерна уютна хижа с прекрасни усло-

вия. Изградени са бани и тоалетни, битова механа, барбекюта, а всяка стая е със собствена камина за зимни приключения. В двора има и голямо езеро, където може да си уловите с въдица пъстърва и да си я пригответе на скара, за желаещите да спорту-

ват е изградено волейболно и футболно игрище на малки врати! Уникалното на мястото, е че в близост се намират два биосферни резервата под закрилата на ЮНЕСКО - Дупката и Мантарица. На 4 км е и резерватът Кастракли, местобитание на редки

растителни и животински видове.

Там е едно от малкото места в България, където бихте могли да видите отблизо цяла гора от 450-годишни борове!

На около два часа по маркирана пътека пък се стига до феноменално

архитектурно човешко творение – напълно запазен сводест римски мост – Кемера с дължина 32 метра и височина 6 метра, изграден от камъни без каквато и да е спойка, напълно запазен, сякаш се присмива на вековете. На връщане от моста към хижата ще минете през друго едно място. Единствено по рода си в цяла Европа, само тук, в един ден от годината се случва уникално явление.

Над девестотин вида пеперуди се събират над тучните поляни и в един момент се втурват в спираловиден танц, сякаш пеперудено торнадо от всички цветове в природата.

След това бихте могли да посетите и новоизградения музей на пеперудата на около 1 км от хижата, където ще разберете много любопитни факти, свързани с тези красиви същества.

В него има и лаборатория, оборудвана с техника за изследователски цели, свързани с изучаването на пеперудите. За любителите на екстремни преживявания хижата предлага и проникване в дива пещера с квалифициран водач и осигурена екипировка!

БТС с най-хубавия щанд

на Туристическата борса в Пампорово

На 11 и 12 октомври 2013 г. в зимния курортен комплекс Пампорово се проведе X международно туристическо изложение "Планините на България - гостоприемство в четири сезона". Участие в него взеха водещи български общини, както и множество туроператори и медии. БТС бе представен с атрактивен щанд със съдействието на ТД "Орфей 1970", гр. Девин, съвместно с ТД "Карлък", Смолян, и ТД "Родопея", с. Ягодина. Всеобщото мнение на организаторите на събитието беше, че щандът на

Съюза е най-добрият. Чрез него в рамките на двудневното събитие бяха представени стопанисваните от БТС обекти в област Смолян, сред които пещерите "Дяволското гърло", "Ягодинска" и "Ухловица", хижите "Триградски скали", "Орфей", "Тешел", "Смолянски езера", "Момчил юнак" и "Преспа". Десетките посетители на щанда получиха прекрасни подаръци от Съюза - рекламни брошури, магнити и сувенири на обектите, както и дискове с най-новия рекламен филм за Дяволското гърло и Триградско-

то Ждрело, спечелил награда на филмовия фестивал в Кърджали, продуциран от ТД "Орфей - 1970", гр. Девин. За двата дни на борсата Девинското сдружение подари на присъстващите 170 книжки на 100-те НТО, както и 50 книжки "Покорител на 10-те планински първенци". Рекламният щанд на БТС бе посетен и от Областния управител на Смолян инж. Димитър Кръстанов, който поздрави дружествата за добрата организация и представянето на красотите на Областта на борсата.

ДА ВЪЗСТАНОВИМ ЗАЕДНО ХИЖА „БОГДАН“!

Всеки може да помогне, като изпрати дарителски SMS с текст DMS HIJA на единен дарителски номер 17 777 или направи дарение в банковата сметка на кампанията:

Банка ДСК- клон Отечество - гр. София

IBAN: BG 75STSA 93 000000024 154
BIC: STSABGSF

както и в дарителските кутии в гр. Копревщица, ТД "Сърнена гора" - Стара Загора, пещерите "Снежанка" и "Дяволското гърло", Ягодинска пещера,

Перперикон, Черни връх, ТД "Карлък" - Смолян, Перещен дом - Карлуково и хижа "Плевен"

КАКВО ИМАМЕ ДОСЕГА ?

- Архитектурен проект на новата хижа, дарение от арх. Христо Бараков
- Конструктивен проект, дарение от инж. Дияна Кръстева

Подписан договор за дарение с "Титан Златна Панега-Цимент" АД за доставка на 90 тона цимент
Дарения от 9 туристически дружества

на стойност 1714 лв ("Сърнена гора" - Стара Загора, "Орлови скали" - Поморие, "Урвич" - София, "Добротица" - Добрич, "Еделвайс" - ветерани, София, "Родопи" - Пловдив, "Родопея" - с. Ягодина, ТКВ "Витоша" - София, БФТВ - София).

Дарения от корпоративни дарители - 1000 лв. ("Асарел Медет")

Индивидуални дарения от 6-има туристи на стойност 355 лв.

Дарения от участниците в дуатлона София-Букурещ-София на стойност 350 лв.

Дарения, събрани от дарителски SMS, на стойност 1023, 55 лв

За да стартира строителство през април 2014 г., е необходимо да съберем още 20 хил. лв. След това поетапно ще продължим да изграждаме хижата до пълната ѝ готовност да приема туристи.

Вярваме, че всеки турист ще подкрепи каузата и заедно ще изградим хижа "Богдан".

Изказваме благодарност на всички, които до този момент се включиха в кампанията.

"ТИТАН ЗЛАТНА ПАНЕГА" ДАРИ 90 ТОНА ЦИМЕНТ ЗА Х. "БОГДАН"

"Титан Златна Панега-Цимент" АД направи дарение от 90 тона цимент за изграждането на новата хижа "Богдан". Договорът за дарение беше подписан на 11.09.2013 г. от изпълнителния директор на фирмата Александър Чакмаков и изпълнителния секретар на БТС Венцислав Удев.

Дарителят ще поеме и транспортните разходи до мястото на строителството.

Съгласно подписания договор количествата цимент ще се доставят на четири етапа, които съответстват на сроковете за изграждането на обекта. Първите количества ще бъдат доставени в периода м.април – м.септември 2014 г., когато ще започне изграждането на новия туристически обект.

По този начин, най-голямата фирма за производство на висококачествен цимент и бетонови смеси в страната, се присъедини към благодарната кауза за възстановяване на изгорялата преди 20 г. средногорска хижа.

Изказваме най-сърдечна благодарност към ръководството на "Титан Златна Панега-Цимент" АД за направеното дарение.

Комбинацията - разгар на есента със слънчево и спокойно време, предрича само едно - сливане с планината. И понеже все още сме заплени от красотата на Злия зъб, покорен неотдавна от планинарската ни група, още тогава бяхме решили, че отново

си в Рила. Езерото не е много голямо и спокойните води, отразяващи скалите на отсрещния бряг, правят гледката незабравима! По дълбините забелязваме псърви, често нарушаващи гладката огледална повърхност. На това прекрасно място правим и

и залежавания! Стигайки ново вододелно било, съзерцаваме в далечината заслон "Страшното езеро". Не изоставяме южната си посока и след поредно спускане до отока на езерото, като сме от дясната му страна, за минути вече достигахме и самата сграда.

НА 2363 М Н.В. СМЕ

Каменният заслон има капатет 20 места на нарове, отремонтиран и добре поддържан. Не малко туристи е приютявал, когато Рила планина е решавала да покаже острия си характер. Усещаме, че и час почивка няма да ни е достатъчна, за да се насладим на алпийската гледка: тъмносино езеро с извисяващите се скални зъбери над него. И тук отражението на гладката повърхност е нарушавано от движението на едри планински риби. Заслонът също е важно кръстовище на различни маршрути. Той е пункт от Е-4 с отсечка х. "Мальовица"-Поповокапски превал-з. "Кобилино бранище"-х.

"СТРАШНА КРАСОТА"

в този момент! Обградено от мощните скали на върховете Купените и Попова капа, езерото остава в сянка през по-голямата част от деня, а стръмните сипеи, завършващи в тъмните му води, допълват суровия вид на пейзажа. Тези, които са чували тътените от гръмотевици в заслона, им остава спомен за цял живот! Вече сме на 2465 м н.в. и ни предстои преодоляването на 250 м денивиация. Теренът е скалист и силно пресечен, а ние със спокоен ход го преодоляваме за час и всеки от нас прави снимка за спомен на пирамидката, оказваща кота от 2731 м. Ред е и да получим заслужената награда - панорамна и обзорна гледка от върха. Веднага съзираме в далечината огряната Мусала, Близнаците, Иречек. После погледът ми се плъзва към Тиха Рила - тук са Водни чал, Погледец, Йосефица, Павлев връх, Аладжа слап. Неиде в далечината мъглаго си личат сенките

Но следващият етап от планинския ни преход е друг

ВРЪХ ЗА ПОКОРЯВАНЕ - ПОПОВА КАПА

За покоряването му е нужно преминаването през Среден и Малък Купен и един Безименен връх. Поредицата от четири върха носят общото название Купените. Те също са част от Мальовишкото било. Попова капа се отделя от Купените чрез емблематичния тесен и скалист прозорец, от който гледката е поразителна и е за търсачите на силни усещания. Уникалното в случая е, че гледана от юг, тази поредица от върхове са наподобяващи обикновена вълнообразна верига, а от север - "страшни", стръмни отвеси над Страшното езеро, изцяло скалисти и прорязани от големи каменни сипеи.

Някои от стените на Купените са обекти, цел или мечта на катерачите.

Малкият Купен е доста масивен и често е оприличаван погрешно на Големия Купен, защото

първенецът се крие зад ребро, спускащо се към Страшното езеро, и отдолу се виждат добре очертани само три от Купените. Най-източният е Безименият, който, съзерцаван отдалеч, на-

подобява скала. На Прозореца сме и се дивим на неповторимата гледка - две отвесни скални стени с процеп по средата, като долу под нас има все още неразтопен сняг от миналата зима, пред нас се е ширнало Страшното езеро, а над нас се синее ясно есенно небе. Но време е да продължим на изток по скалистата пътека, защото е ранен следобед - все пак денят е по-къс вече. За половин час сме на двукуполния връх Попова капа и неговата най-западна част, където се намира и котата от 2704 м. Преминаваме през тясно скалисто седло, свързващо двата купола, и се достига източната част на Попова Капа. Все в североизточна посока на същото Мальовишко било се вижда Лопушки връх, а зад него остават в сянка Голям и Малък Мечит. Те също бяха покорени успешно преди няколко сезона. Северните и източните страни на върха са стръмни, покрити със скални късове и сипеи. Нормално е зимно време върхът да е силно лавиноопасен или с наличие на подхлъзвания от многобройните заледени участъци. На слизане е нужно повишено внимание при пресичането на северните склонове заради дългата скалиста отсечка. Ако има залежаване или останали преспи, е желателно и по-специална осигуровка за безпрепятствено преминаване.

Повечко от час е необходимо до достигането ни при Поповокапския превал, откъдето се насочваме

КЪМ ЙОНЧЕВОТО ЕЗЕРО

и малко преди свечеряване достигахме ЦПШ "Мальовица". Така в един от последните топли и слънчеви дни на есента нашата група любители на пешеходния туризъм постави още няколко парченца от планинския пъзел, наречен Рила. (P.S. Преходите за вр. Злия зъб и вр. Мечит съм ги описал в предишни броеве на в. "Ехо")

Руси Стойчев
Гр.Карнобат, ТД "Орловец"

Есенно из Алпийска Рила - вр.Купена и вр.Попова капа

ще се върнем за поредната порция преход из алпийската част на Рила планина. Този път нашата цел са Купените.

В ранни зори правим последен преглед на съдържанието на раниците си и след като сме установили, че всичко е нормално, поемаме към изходната точка на днешния маршрут - ЦПШ "Мальовица". Тук се дава началото на многобройни маршрути из Северозападна Рила. Всеки турист се чувства горд при люлката на алпинизма и не малко бяха ентузиастите, които се отправиха към връх Мальовица. Друга група планинари, нарамили раниците, имаха за цел да се насладят на Урдения циркус. А непосредствено над хотел "Мальовица" започва маркировка със зелен цвят, която е необходима за началния етап на днешния ни маршрут -

КЪМ ЙОНЧЕВОТО ЕЗЕРО

Навлизаме в рядка борова гора и след стръмно изкачване за загарявка се насочваме към ски-пистата Ръждавица. След като я пресичаме, откриваме тук-там последните боровинки за сезона. Ново изкачване и после бързо преодоляваме равнинния участък до Горна Прека река, която неведнъж е била доста пълноводна и се е налагало да я прегазваме боси. Тогава адреналинът е максимален. Днес обаче преминаваме по наредените камъни във формата на мост. Оттук продължаваме да се "катерим" по рида Голечица. Все още природата не е заличила следите от бушувалия преди години пожар по тези места. Гледката към обгорелите борови дървета и клекни навежда на мисълта за необходимата предпазливост, която трябва всеки от нас да проявява в планината, палейки огън! И неусетно достигахме Средна Прека река, като вървим все покрай нея и за по-малко от два часа достигахме нашата първа цел - Йончевото езеро. То е кръстено на видния самоковски художник Христо Йончев-Крискарещ. Той е запален турист и често е прекарвал лятно време със семейството

първата по-голяма почивка. Време е за снимки и похапване.

Малко преди северния бряг на езерото забелязваме, че пътеките се разделят, като маркировката в зелено се насочва наляво, изкачва езерото и се отправя към Попово-капски превал, а оттам и към заслон "Кобилино бранище". Така че ние поемаме вече по синята маркировка, която е вдясно от Йончевото езеро и е към нашата следваща цел за деня - още един красив Рилски бисер -

СТРАШНОТО ЕЗЕРО!

На доста места покрай пътеката има и каменни пирамидки, които също ни насочват в правилната посока. От западния бряг на Йончевото езеро сме се насочили на юг, вървим срещу потока, който се влива в познатото ни вече езеро. Наклонът е умерен, а теренът тревист и на доста места е обрасъл с планински клек. Обръщаме взор назад и виждаме ниско долу за пореден път това красиво синьо планинско езеро! Продължаваме, следвайки маркировката, и достигахме вододелното било с огромни скални късове. Предстои ни слизане по стръмна пътека към тясна долина на река, чието шумолене долавяме под камъните. Това е един от притоците на Горна Прека река. Внимателно пресичаме тази каменна река и пред нас се извисява стръмен скалист склон, осеян с множество и различни по дължина ледени висулки. Застанал като каменна стена пред нас, склонът предстои да бъде преодолян без необходимост от специална техника. Единствено се изисква нашето повишено внимание, за да не предизвикаме каменопад. За целта е нужно да сме на разстояние един от друг и да не претоварим с теглото си огромните каменни късове. Някои от тях се усеща, че не са стабилни. Наблюдаваме за маркировката в синьо, която ни отправя към един т.нар. "безопасен коридор". Това е доста труден участък при валежи, останали снежни преспи

"Рибни езера". Като х. "Мальовица" е на 2 часа, х. "Мечит" - на 3 ч., х. "Рибни езера" - 6 ч. Дотук от начална изходна точка ЦПШ "Мальовица" сме извървели близо 4 часа и заредени с енергия и красиви гледки, сме готови за нови, още по-плениващи, от връх Голям Купен, към който се насочваме и е нашата следваща цел от прехода ни из Рила. Знаем, че достигайки върха, пред нас ще се открият много рилски исполини и ще бъдем отново омагьосани от мига, в който се окажем всред море от върхове. Затова поемаме югозападна посока по билото на не много дълъг хребет, който е и "виновникът" да не може да бъде съзерцаван първенецът на Северозападна Рила - Голям Купен, от заслона. Намираме се на западния бряг на Страшното езеро.

Напълно обясними е фразата

на Пирин, а после идва радостта за окото ми, защото погледът ми е прикован от Двуглав и Злия зъб. И днес приключението от покоряването им продължава да ни дава дозата адреналин и позитивни емоции. Зад тях са Орловец, Камилата, Мальовица, малко се подава Отовица, а до нея и масивът на Кабул. Надолу вниманието ни е привлечено от Прекоречкия циркус със Страшното езеро, а малко по-далеко е и Свинското езеро.

Ако туристът реши, за около час от Голям Купен може да стигне до връх Ловница (2695 м), като пътеката е добре очертана и с каменни пирамидки покрай нея, показващи правилната посока. Също разположен на Мальовишкото било и свързан с първенеца на Северозападна Рила чрез остриите скали - Игли-

Преподаватели от Великотърновска област усвоиха:

Обучението "Организатор на туристическата дейност в училище" продължава. В продължение на два дни учители от Великотърновска област бяха обучавани от квалифицирани преподаватели от ЦПО към БТС. Доц. Борис Ма-

и технико тактическите изисквания при организирането на туристически походи. Специално внимание беше обърнато на туристическата маркировка, туристически дейности в училище,

Тънкостите на туристическата дейност

ринов, Мартин Трантеев и Анастас Величков обучиха преподавателите по модул "Туризм" от училищата във Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов, Стражица, Първомайци, Самоводене, Асеново, Крушило, Кесарево и др.

Доц. Борис Маринов ги запозна с основните елементи на подготовката на туристическата проява, принципите на безопасност в планината, основните причини за несчастни случаи в природна среда, както и с правилата за безопасност

а така също и на нормативни документи на МОН и др. Мартин Трантеев продължи обучението с въпросите за медицинското осигуряване на туристическите прояви.

Той се спря на значението на долекарската помощ при получаването на различни видове травми и начините за транспортиране на пострадали. Голям интерес сред преподавателите предизвика и неговата лекция за пещерите в България.

По време на обучението

беше представена и играта "Познавам ли моята България?", която набира все по-голяма популярност сред учащите се. Целта ѝ е по атрактивен и достъпен начин децата да научат повече за историята и културата на страната ни. Играта дава възможност да се съчетаят знанията по различни учебни предмети с елементи на забавление, което я прави много интересна за учащите се. По този начин опознаването на Родината се превръща за тях в празник, а не в задължение от учебната програма.

Обучението на учителите от област Велико Търново се проведе в Туристически учебен център "Момина крепост", край града, стопанисван от ТД "Трапезица 1902".

Като домакин на проявата в обучението се включи и секретарят на туристическото дружество Георги Димитров. Той представи ТД "Трапезица" и възможностите на базата на дружеството за провеждане на обучения и други прояви.

ПЪРВИТЕ 25 УЧИТЕЛИ СЪС СЕРТИФИКАТ

Обучение в Пловдив

В Пловдивска област започна серия от курсове с учители на тема "Първа помощ при различните травми и инциденти", организирани от Българския туристически съюз. Първите 25 преподаватели получиха знания за оказване на първа помощ при различни травми и инциденти.

Те вече са наясно с опасностите в планината и в училище, както и с начините за тяхното предотвратяване и оказване на първа помощ. Изкуствено дишане, поставяне на шини за крак, ръка и шия, организиране и провеждане на акция за търсене на изгубен турист, на товарване, хранене и възстановяване и още много други практически неща, научиха преподавателите по време на курса. След приключването му обучаваните получиха сертификат "Първа помощ при различните травми и инциденти".

Учебните занимания се водят от квалифицирани преподаватели от Учебния център към Българския туристически съюз.

"Момина крепост"

Учебният център

Учебният център "Момина крепост" един от шестте центъра, утвърдени от УС на БТС за обучение на туристически кадри. Комплексът е напълно обновен. Предлага стаи с две и три легла със собствен санитарен възел, телевизор, централно отопление, ресторант, кафе-сладкарница /дискотека/ и три конферентни зали. Разположен е в непосредствена близост до гр.Велико Търново с многобройните му исторически паметници и забележителности. Само на два километра е архитектурно-историческият резерват с. Арбанаси с типични къщи, старинни църкви и манастири. Той е един от 100-те НТО.

Чудесно място за провеждане на зелени и бели училища. Професионални планински водачи, инструктори по планинско колоездене, спортно катерене провеждат обучение на начинаещи

и напреднали спортисти.

Тук могат да се провеждат различни занимания по желание: спускане с шейни, ориентирание, изработване на снежни скулптури, краткотрайни походи в района с оформяне на бивак и приготвяне на храна, интересни игри, ориентирание в зала /игри с ориентирание/, приложни дейности /рисунки, приложения от хербарии, моделиране с глина/, аеробика, йога, каланетика, стречинг, занимания по шахмат, артистични игри и забавления, занимания с музикални дейности. Интерес представлява музейната сбирка "Туризм и туристически спортове" с възможност за проектиране на филми, свързани с историята и дейността на ТД "Трапезица 1902". За това говори книгата с впечатления от многобройните посетители - групи и индивидуални.

Зорница Радонова

СРЕЩА - СЕМИНАР НА Х. "ПЛАНИНАРСКА ПЕСЕН"

Диригенти – акордеонисти – възможно ли е това, какви са плюсовете и минусите? Какви са проблемите на туристическите хорове и начините за финансирането им? Това бяха само част от темите на срещата – семинар с председателите и диригентите на туристическите хорове в България, която се проведе на 9 и 10 ноември на х. "Планинска песен". В срещата взеха участие 31 представители от различни хорове, състави и групи в страната.

Председателят на Сдружението на туристическите хорове в България Димитър Гочев отчете дейността на сдружението през годината, като наблегна на представянето на националния песнен празник "Песните

Туристическо хорово пеене в България

на България" през м.юли в гр. Трявна и връчването на музикалните награди "Филип Аврамов". Той отбеляза, че празникът е минал на много добро ниво. С участието на повече от 40 хора от страната и два от Русия и Македония, това е една от най-интересните и най-посетените прояви през годината. Недостатъкът в провеждането на такива прояви е, че докато продължава песенният празник, хорове идват, пеят и си заминават. Тъй като празникът няма състезателен характер, малко са тези, които остават,

за да чуят останалите и да преценят както тяхното, така и своето ниво. В националния песнен празник участват хорове, групи, състави от различни възрастови групи - детски, младежки и основно - възрастни. По думите на Димитър Гочев от година на година се наблюдава едно израстване на хорове. Като пример за това спокойно може да се посочат хорове за туристическо пеене в гр. Луковит и гр. Кюстендил. В обсъжданията специално място беше отделено на туристическите хорове, в които диригентът е и

акордеонист. Такъв е случаят в Казанлък, Самоков и др. На срещата беше подчертано, че това са хора на изключително високо професионално ниво и в бъдеще трябва да продължи да се работи в тази насока. Още повече че съчетанието диригент-акордеонист оказва много голямо въздействие върху публиката, създава се духовна връзка с нея. Разбира се, имаше и други мнения, тъй като подобно съвместяване е удачно при по-малките състави и групи, но за големите хорове е много трудно. Диригентът акордеонист трябва да свири, да умее да чува хората, които пеят, да следи какво е темпото на пеене и т.н., което е невъзможно при многобройни групи и състави.

Един от доайените на туристическото хорово пеене в България Борис Стрински

сподели, че не трябва да се омаловажават и регионалните песенни празници. "Туристическата песен попълни нашата музикална съкровищница. Тя липсваше като жанр в нея", каза Маестро Стрински.

Споделени бяха и проблеми, които стоят пред голяма част от хорове като подмладяването им и развитието на младежкото хорово пеене, а така също и липсата на издръжка или частично финансиране при голяма част от тях. Освен стандартните пътища за финансирането на хорове чрез туристическите дружества и читалищата специално внимание беше обърнато и на необходимостта от проучване за финансиране на туристическите хорове и от Европейските проекти по линия на Министерството на културата и отделите по култура в общините.

Един незабравим октомври

Отминават миг след миг, ден след ден, седмица след седмица... Пръснала се е броеницата на времето и лятото вече го няма. Тук е есента - няма как. Ние сме обаче в очакване - в началото на октомври отново ще бродим из България. Има какво да се види още, има.

И ето - стягаме се и потегляме. Днес слънцето липсва, но се надяваме да покаже носле иззад облаците и с нас да посети още непознати кътчета. Летят часовете и вече сме в Карлово. Посещаваме родната къща на Васил Левски и продължаваме към Тетевен. Там разглеждаме Историческия музей и с нескрит интерес очакваме да се запознаем отблизо с Гложенския манастир. Изграден през XVI век, той носи името на Свети Георги Победоносец.

Дали е истина? Отпращаме се към Етрополе - и още един музей разкрива историята си пред нас. После ни очаква и Етрополският манастир, отстоящ на 5 км от града, наречен още "Варовитец" заради варовиковия камък, от който е изграден

манастирският храм. Невусетно денят е отминал. Почиваме в Национален пещерен дом до град Луковит и на сутринта се отправяме към пещерата "Проходна" в близост до него. Невероятно е. "Божии очи" в средната ѝ част ни наблюдават благо. Слънцето - и то любопитно - вече ни прави компания. Знаехме си, че няма да пропусне да зърне красотите на България и с нас се отправя към Панорамата в Плевен. Изградена през 1977 г. за стогодишнината от освобождението на града от османско владичество, тя ни оставя без дъх. Кратка разходка и отново на път.

Националният музей параход "Радецки", акостирал край Козлодуй, ни приютява на борда си и ние пътуваме във времето с разказа на капитана за Ботев и неговите четници. После - към Лом, където ще нощуваме. Разходка из града и изпращаме заглавие над Дунав. Посрещаме и изгрева тук и се отправяме към Видин. Крепостта "Баба Вида" ни пренася към забравени времена. Обхождайки след това пещерата "Магура", сме

запленени от красотата ѝ, а следобед, очаровани от Белоградчишките скали, запечатваме Адам и Ева, хайдут Велко, Мадоната, Монасите и потегляме към Берковица. Посещаваме къщата-музей на Иван Вазов, в която е живял поетът, докато работи като председател на окръжен съд. Съхранила колорита

на Възрожденската епоха, тя впечатлява и днес. Поредният ден от нашата екскурзия е към края си. Основан през XIII век, разположен в живописна местност, Клисурският манастир "Св. св. Кирил и Методий" топло ни посреща привечер.

Още само ден - и само снимките ще ни напомнят,

че сме посетили толкова невероятни кътчета. Само ден! Но тепърва ни предстои да се запознаем с още местенца.

Нашите стъпки ще запомни и Враца. Рогозенското съкровище, което се съхранява в Регионални музей там, ни напомня за сръчността на майсторите преди векове. После поко-

риваме и връх Околчица - лобното място на Христо Ботев, и се покланяме пред паметта му.

Скътан в Стара планина, близо до село Осеновлаг, се гуши и манастирът "Седемте престола". В старинната манастирска църква "Рождество Пресвета Богородица" са вградени седем по-малки църкви (престоли), откъдето е произлязло и името му. Отбиваме се и в Черепишкия манастир "Успение Богородично" недалеч от гара Черепиш в Искърското дефиле, а после - и при паметник-костница на Ботевите четници в село Скравена, където са положени черепите на десет Ботеви четници от групата на Георги Апостолов, намерили смъртта си при разгрома на групата в местността Рашов дол на 2 юни 1876 година. Отдаваме почит на паметта им и отново потегляме.

Към нашето погранично градче, където в спомените си ще пазим този незабравим октомври, очаквайки поредната дестинация, която ще предложи ТД "Родни простори", Елхово.

Мария Гюзелева

От Драгалевци до Белоградчишките скали и Магурата

ТД "Планински орли" в Драгалевци организира екскурзия до Белоградчишките скали и пещерата Магура. Мечтата на председателя на дружеството още при регистрирането му е била да посетят едни от красивите места в България. За първото си пътуване из страната избрали дестинацията Белоградчик-Магурата.

В 7.30 ч от площада на Драгалевци с голям автобус 50 човека потеглихме към гр. Белоградчик. Още в началото на пътуването участниците в екскурзията получиха от дружеството подарък по една книжка на "100-те национални туристически обекта", придружена с кратка беседа от моя страна, че тази книжка ги прави съпричастни към националното движение "Опознай България-100 НТО", организирано от БТС. Наближавайки гр. Враца, се наслаждавахме на красотата на Врачанския балкан с неговия исторически връх Околчица, който си набелязахме като дестинация за едно от следващите ни посещения в този район. Пътном след гр. Монтана се отбихме извън програмата до село Долна Вереница. Там ни чакаше Кика Давидкова, майка на една от нашите туристки, която се грижи за църквата на селото - паметник на културата от национално значение, богата на много красиви иконописи. След като изслушахме кратка беседа за интересната история на селото и църквата, запалихме по свещичка за здраве и продължихме пътуването към Белоградчишките скали. Пристигайки на крепостта Калето, за мен беше истинско удоволствие да гледам как хората се наредиха на опашка, за да сложат първия си печат на подарените им книжки.

Влизайки в крепостта, ни посрещна екскурзоводът, който ни запозна с историята и невероятните легенди за Белоградчишките скали. След това започна волната ни програма - разглеждане на скалите и изкачване на най-високата точка на крепостта, където имаме възможността да са насладим на невероятната гледка на природния феномен Белоградчишки скали, разкриваща се в далечината.

Преценявайки, че няма да ни стигне цял ден, за да се любуваме на красотите, и притиснати от времето, приключихме разходката си на скалите, за да се отправим към пещерата Магура. Останахме удивени от невероятната красота, която природата е изваяла в пещерата. Тук туристите от дружеството отново се наредиха за получаване на втория си печат от 100-те НТО. С голямо разочарование разбрахме, че залата с рисунки от първобитните хора е затворена за посещения заради вандалски прояви. Чудехме се какви сърца имат тези хора, за да

посегнат на такова природно съкровище. За съжаление станяхме свидетели и на съвременни първобитни хора, които без грам съвест са си изписали имената по стените на природния обект. Изходът на пещерата ни изведе на още едно красиво място - Рабишкото езеро, на чийто бряг имаше възможност за плажуване и риболов.

В програмата ни влизаше посещение и на Клисурския манастир и Развъдника за риба "Сталин", но тъй като времето ни напредна, оставихме ги за следващата ни екскурзия, като ще ги съчетаем с други обекти от 100-те НТО. Доволни от видяното и преживяното на тази невероятна екскурзия, хората са в очакване на следващата. Затова решихме да направим програмата си така, че всеки месец да имаме поне по едно посещение на обекти от 100-те НТО. Само така ще опознаем истински България.

Председател на ТД "Планински орли" Иван Манчев

Нощно ориентиране:

СКО „Добротица“ — поглед отвътре

Елитната група при мъжете М 21 имаше маршрут с дължина 8,8 км, измерена по въздушна линия с 35 контролни точки, а най-малките М/Ж 12 имаха маршрути с дължина 1,6 км със 7 КТ.

Добричкят клуб "Добротица" участва с общо 15 състезатели - млади и ветерани: Антония Маджарова Ж 16, Атанас Марков М 16, Яна Маджарова Ж 18 и Желязко Генов М 18, Илияна Кашева Ж 40, Николай Генов, М 40, Милен Цонев М 45, Мирослав Кашев М 45, Калинка Ненова Ж 55, Димо Петров, Смилен Трифонов и Нено Няглов М 60.

За пръв път на нощно ориентиране участваха и трима състезатели от група М 14: Петър Цонев, Йосиф Баналиев и Виктор Корнел. За радост на

треньора си Димо Петров всички деца завършиха успешно маршрутите си, но извън призовите тройки. Най-добро постижение има Антония Маджарова, която зае 8-мо място от 15 състезатели в своята група на Ж 16.

Ветераните и тази година показаха, че в Добрич е имало и сега има добри състезатели. Калинка Ненова Ж 55 завоюва златен медал, а Димо Петров М 60 - сребърен медал.

На 15.09.2013 в парка на кв. Аспарухово, Варна, се проведе нов формат състезание по ориентиране - смесени щафети, разделени по възрастови групи: група А- М/Ж 12 и 14 г.; група Б- М/Ж 16 и 18 г.; група С - М/Ж 20, 21 и 35 г. и група Д - М/Ж над 40 г. Младата щафета на Добрич, съставена от Антония Маджарова, Атанас Марков, Петър Цонев и Яна Маджарова завърши успешно, но на 7-о място.

Отново призово място спечели ветеранската ни щафета, която извоюва сребърни медали в борба с 5 други щафети.

Красимир Ненов

Да извървиш сам „Ком-Емине“ за 23 дни

Или как се крачи с 15 кг раница и 200 г кубински ром през непознати пътеки

гите.

- Понякога виждаш страхотни гледки и си като част от тях, друг път седиш и съзерцаваш, слушаш планината и попиваш, все едно, че си първият човек на земята.

- Някъде по средата на прехода вече отговарях че съм сама, защото съм луда. Повечето хора не го разбират. Тръгването от Ком носеше усещане, че всичко предстои и има да видя невидени места и да се справям с препятствия.

- Кое беше най-голямото ти предизвикателство по пътя? Върх „Паскал“?

- Не. „Паскал“ по принцип е най-стръмното изкачване, което съм правила, ама не бих го нарекла предизвикателство. Предизвикателствата по-скоро бяха след хижа Чумерна. До Котел от тази

да е проблем.

На следващия ден историята се повтори на излизане от Котел. Там е имало колова маркировка, но вече я няма и се движиш, като срещнеш някой и го питаш, той казва, ами, върви до една чешма, после право нагоре минаваш 2-3 баира и след това като видиш едно шосе, отиваш в дола и т.н. Като тръгнах в 8:30 след здрава обиколка на баирите и разпопосочни указания и след като на едно място си хвърлих раницата и започнах да обикалям без нея и после се чудех дали ще мога да се върна и да я намеря в 13:00, се сдобих с маркировка. А и от Дъскотна до Емона имах подобен случай.

- Излиза, че маркировката на места не е перфектна и може сериозно да те заблуди?

не знаех от пътеписа, че трябва да вървя право нагоре по далекопровода, а не да пробвам всички пътища, които излизаха от огромната поляна, щях да търся маркировка цял ден.

- Като на първо пришествие в Стара планина кое ти направи най-силно впечатление?

- Като че ли, най-много ми допадна преходът по двухилидниците. От „Паскал“ до х. Ехо.

Като се качиш на високото, е толкова просторно, че ти се иска да си птица и да полетиш.

И вървиш все по билото и отвсякъде се откриват гледки, които ти спират дъха. А преди х. Ехо е безбояно красиво, като късче от рай.

- Какво чувство изпита, когато пристигна до крайната точка - нос Емине? Сигурно си се оба-

- За 23 дни.

- Но това е много добро време. Аз нямаше да мога, а вероятно и много други туристи.

- Ами, това е бавно, като се има предвид, че хората го вземат за 14, а пък аз стоях 1 ден на Добрила, после един ден на Чумерна и един - в Котел. Навярно ги притиска работата и липсата на време. Ако раницата не ми беше толкова тежка и аз щях да тичам.

- Имаше ли хора, които те разубеждаваха да не тръгваш сама на толкова дълго пътуване?

- Преди да тръгна, само планинският ми партньор знаеше, че тръгвам сама. Не ми се водеха спорове с всички останали. С него се видяхме, когато минах през София.

- Какво можеш да споменеш за екипировката, храната?

- Предполагам, че само най-начинаещите не знаят, че трябва да имаш 2 чифта обувки, които преди това си пробвал и са се държали подобаващо, дъждобран и дебело яке. Храна има на почти всяка хижа, а до Чумерна дори минаваш през хижи на обяд, така че, не ти трябва храна за повече от 2-3 дена, евентуално ако захъсаш някъде. И естествено тежката раница е враг номер 1. Преди да тръгна, минах да си я премеря през една приятелка, която е планинарка много по-отдавна от мен - все пак е на 75 г. Раницата беше 14 кг без водата, която възнамерявах да е 2 л. Тя настоя да си взема някакъв алкохол. Аз рекох - Е, не виждаш ли каква ми е раницата, къде да си го сложа? А тя отвърна -

Давам ти ром, който е от 70-те г. и сигурно е по-стар от тебе, Хемингуей е пил такъв.

- Ти взе ли го? Не те видях да пиеш ром.

- Имаше си хас да не го взема. Той беше 200 г. И го изпих, когато бях сама на „Паскал“, хижата беше затворена и спях на две пейки в нещо като навес. След като се изпрах и вечерях, съзерцавах залеза, пиех рома, е нямаш кубински пури, но си представях какво ли му е било на Хемингуей.

- Замисляш ли ходене нанаякъде из планините в близко време?

- Ами, тъй като тази година пренебрегнах Пирин, а пък тя ми е планината на сърце, най-вероятно другото лято ще прекарам повече време там.

Иначе от лудостите наред е Атинският маратон, за който ще потренирам по-сериозно.

- А Ел Камино?

- Ел Камино ще е за 2015 г. А трябва и повече средства.

Разговаря:

Цветанка ХРИСТОВА

- Валерия, благородно ти завиждам за дългото интересно пътешествие през цяла Стара планина. Обичам да ходя сама, но толкова дълго сигурно ще те доскучае. При теб имаше ли такива моменти?

- Обикновено не оставаш сам изцяло, най-малкото защото стигаш до хижи, но все пак е въпрос на усещане.

В последните години започна да ми прави впечатление колко много хора ходят сами.

Още първата вечер на хижа Ком хижарят ми разказа за едно момиче, което тръгнало 2 дена преди мен, но тя спала на палатка. Срещнах я на х. Чумерна. Беше изостанала и се засякохм с нея и един маратонец, който го тичаше пак сам. Почти на всяка хижа ми разказваха за единаци по маршрута. Просто е различно и аз си мисля, че понякога човек има нужда от такова нещо.

- Това момиче, което си срещнала, през същия тоя маршрут ли е минала? Защото ми казаха, че освен теб не е минавала друга сама жена Ком - Емине.

- Нейният, може и да се окаже по-дълъг, защото въпреки че не бях достатъчно подготвена, според мен, се оказа че знам най-много за маршрута, а тя разчиташе най-вече само на маркировката и беше слизала в някакви села и може да е го е направила по-различен.

- Откога ходиш из планините и къде освен в български планини си била?

- Не съм била в планини в чужбина, а не бях ходила и в Стара планина преди това.

- Как реши да направиш това пътуване сама?

- Не съм си мислила, че ще го правя соло.

- Преди години, когато сестра ми замина за Гър-

ция, аз се оказах с дете и куче. Племенникът ми беше тийнейджър с всички проблеми на тази възраст. Мислех си, че един такъв преход ще кали духа му и ще възпита малко постоянство. Но се оказа, че този дух при него все още го нямаше, камо ли пък да се калява. Но на мен така или иначе ми се загнезди идеята. С планинския ми партньор щяхме да го правим заедно, но аз, докато работех за Корпуса на мира, работех през лятото и не оставаше време, а от миналата година при него започнаха да се обаждат стари травми и на практика почти се отказа от планините. Така че миналата година ходих сама в Рила и Пирин и в крайна сметка реших, че сигурно мога и Ком - Емине - малко предизвикателство.

- Животът ми е толкова дисциплиниран, че ако не направя някоя малка лудост, ще полудея.

- Ти вдъхваш доверие на сериозен турист. Какво чувство изпита, когато започна ходенето от Ком? Имаше ли някакво особено въздействие?

- Предполагам, че просто физиономията ми е такава сериозна и категорична. Имах притеснения, разбира се, преди всичко за липсата на маркировка и как ще се ориентирам, но обичам да се срещам с непознатото, да се сблъскам с проблеми, различни от ежедневните, и да ставам едно цяло с природата. Когато си сам, започваш да усещаш всеки шум наоколо и да виждаш всички дреболии, които пропусках в разговорите с дру-

Валерия Идакиева: „Слушаш планината и попиваш, все едно че си първият човек на земята...“

Тя е дребна, слаба жена, с големи изразителни очи, съвсем не държи да привлича вниманието и гледа на света от позицията на човек, който иска да опознае всичко, но без да се натрапва. Завършила е българска и английска филология в Пловдивския университет, от 22 г. работи като преподавател по английски език. След завършването си работи в държавни училища, след това в Училища „Европа“ и от 2000 г. има Езиков център „Евридия“, където преподава английски и български на чужденци. Работила е и като преподавател по български език в Американския корпус на мира и от 5 години насам веднъж годишно се занимава с

Международната академия за камерна музика със студенти от Илинойс, САЩ. Заедно с това е и генерален мениджър - организира спането, транспорта, екскурзиите, превежда, открива концерти, нещо като да си между чука и наковалнята от българска и американска страна.

Запознахме се по пътя за вр. „Ботев“, където минаваше маршрутът и за краткото време, през което бяхме заедно, успяхме да си допадем. С това, че обичаме малките лудости в живота, които ни държат с широко отворени очи за неизвестното. Тя наричаше своето пътешествие „малка лудост“. Аз бих го нарекла малък героизъм. Защото може да се окаже, че е единствената жена, която е минала през „Ком - Емине“ сама.

хижа са 53 километра и доста часове. Могло е да се раздели с преспиване на заслона Вратник, но се оказа че той е превърнат в обор и ако нямаш палатка, не става. Та с търсене на маркировка тук-там, което неизменно удължава времето на прехода, след като бях тръгнала в 6:30 ч. в 20:30, когато вече се стъмни, бях все още в гората. По пътеката имаше паднали огромни, вековни дървета и заобикалянето им да търсиш маркировка на фенер, беше голяма веселба, понякога я намирах чисто на късмет. Стигнах в Котел в 23:30. Естествено, обяха ме за луда.

- Мисля си, че предимството ми пред други туристи е, че не губя самообладание, а тогава можеш спокойно да търсиш решение на който и

- Ами, до Чумерна криво-ляво и ако имаш опит и не се шашардисваш, става. След Чумерна вече знаеш. По високото, където е на пилони, има места, на които пилоните са толкова далече един от друг, че просто тръгваш в предпологаемата посока и те или се появяват, или не, но ако има мъгла, тогава не знам какво точно се случва. Ако си погледна в дневника, мога да ти кажа къде по-точно.

- Ти си водеше дневник?

- Да, разбира се. Като ми остане време, си мисля, че ще напиша един пътепис за планинарския форум, който би могъл да помогне с нещо на останалите.

Аз прочетох няколко и определено ми бяха от полза. Например на едно място, преди Котел, ако

дила на всичките си приятели?

- Преди това се питах какво ли ще бъде, когато стигна там. Като се прибирам от Пирин ми се плаче, а от Рила обикновено слизам на Рилския манастир и си казвам, слава Богу, добрах се.

Там имаш чувството, че не е възможно да съм свършила прехода, че утре пак ще стана и ще тръгна по пътеката и ще мисля за това какво ми предстои да видя и как ще се оправям в гората.

Някак си не ми беше като нещо постигнато или като някакъв успех. Просто нещо хубаво беше свършило, а аз не бях готова да е свършило.

- За колко дни успя да вземеш разстоянието от началната до крайната точка?

Стотици хора от Гърменска община и гости от гр. Гоце Делчев и вътрешността на страната станаха свидетели на едно незабравимо, атрактивно събитие сред руините на древния римски град Никополис ад Нестум. Проведеният тук Международен античен фестивал под надслов "Историята оживява" бе едно истинско, впечатляващо "римско" шоу. В центъра на събитието бяха излявите на преоблечените като римски войници мъже от Сдружение за исторически реконструкции Скития-Минор от гр.Добрич и от румънския град Констанца.

С парадно шествие от вековните чинари при с.Гърмен до античния град "римляните" с колоритните си римски дрехи и оръжия демонстрираха бойните си способности. Атракцията продължи повече от час и в обсега на древния град.

Тук се въртяха мечове, стреляше се с лък и копие, както е било по време на римската епоха - сякаш древният Рим се пренесе в община Гърмен. Видя се нагледно не само облекло на римски войници, но и на легионери, на роби, на господари, на търговци.

Твърде забавен бе фактът, че посетителите на фестивала имаха възможност сами да облекат римските одежди и оръжия и пред любопитните погледи на близки и познати да се разходят сред останките на древния град.

Античният фестивал бе открит с вълнуващо слово от Минка Капитанова - кмет на община Гърмен, след което на специално направена обширна сцена трупата от театрална студия Дефисто - София, представи театралната постановка "Гърнето" от Плавт, която показва на зрителите част от бита и живота на древните римляни.

На фестивала се демонстрира и сеченето на монети от "римлянин" - така както някога са сечени тук по времето на римските императори Комод, Каракала и Гета.

Голям интерес - особено сред децата предизвика изработването на глинени изделия /за себе си/ в "римската" грънчарска работилница от всеки, който пожелае, под вещото ръководство на майстор грънчар.

Своеобразна атракция на фестивала бе и колоритното туристическо влакче, което целогодишно /с изключение само на зимния сезон/ извозва туристи оттук до близките плажове и минерални бани в с.Огняново.

Безспорно античният

В януарския брой на в-к "Ехо" бе публикуван обширен материал за Никополис ад Нестум като историко-археологически обект и като прекрасна туристическа дестинация.

След това обаче през изминалото лято по спечелен от общината проект продължиха дейностите по реставрация, консервация и социализация на античния и средновековен град по оперативна програма "Регионално развитие" на МРРБ. Разкрити изцяло са 500 м крепостни стени, построени през 4-и век. Проучена е южната крепостна стена /280 м/с портата, част от източната и западната стена и общо 8 бойни и наблюдателни кули. До 5-6 м височина достигат на места крепостните стени, широки 2,40 - 2,80 м, градени от камъни, споени с хоросан.

Южната порта е оформена с 40-метрова площадка /екседра/, която е била защитена с квадратни кули.

Продължиха проучванията край откритата баня на града. Според ръководителката на разкопките археоложката доц.Маргарита Ваклинова от Националния археологически институт с музей /НАИИМ/при БАН - тя е докарвана по водопровод от минералните извори при сегашното село Огняново и при нужда е била подгрявана и на място.

В югоизточната част на терена е доразкрита и впечатлява посетителите богата жилищна сграда. Тя е с площ 1 дка, в нея са разкрити 10 помещения, разположени около вътрешен квадратен двор, настилан с калдъръм, с мраморна колонада и покрит портник. В центъра на двора има кладенец, а в него археолозите са намерили монета от 2-ри век. Входът към къщата е широк 2 м и има мраморен праг с кръгли и квадратни дупки за двукрила врата.

Римско шоу сред руините на Никополис Ад Нестум

Римските войници

фестивал популяризира още повече Никополис ад Нестум, който се ут-

върждава напоследък като един от най-значимите обекти за културен ту-

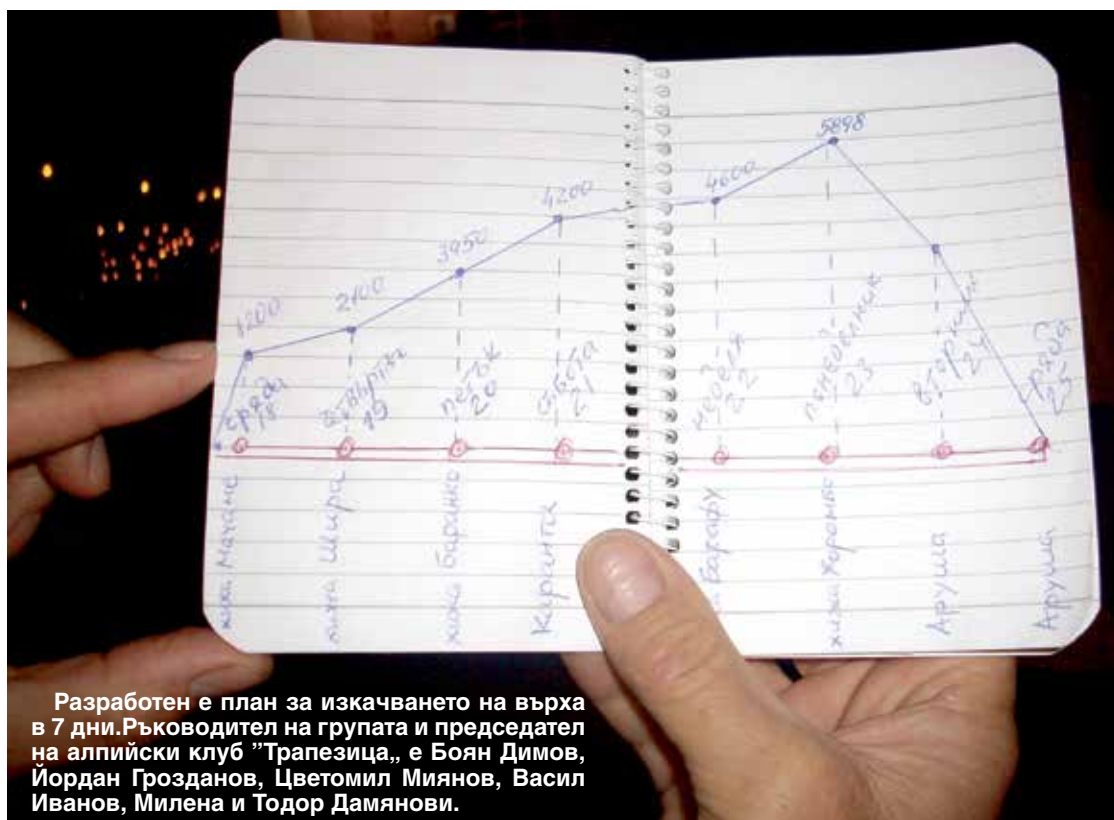
ризм не само в Гоцеделчевския край, но и в цяла Югозападна България.

Част от Никополис ад Нестум.

Римско семейство

намирал в Африка.

След изкачването на върха експедицията е имала два свободни дни - за разглеждане на Аруша и за фотосафари в парка Тарангири. Наемат си джип и обикалят из саваната - "Там животните се движат свободно, свикнали са с хората и не бягат, могат да се снимат спокойно - слонове, гепарди, леопарди, маймуни, жирафи, зебри, лъвовете и какво ли не. Не можахме да снимаме лъв, но до останалите животни спокойно доближавахме на 3-4 метра", разказва бившият зам.-кмет на Велико Търново. И продължава: "Кадрите с животни в саваната наистина са впечатляващи. Африка е много странен континент, странни са и хората - нищо общо с Европа и дори с Южна Америка. Особено впечатлени са нашите от срещата си с племето масаи. Хората му вече 3000 години са застнали в развитието си, те просто не искат да се "цивилизоват". Живеят в колиби, покрити със слама. Пари нямат, а богатството се

измерва в животни - кози, крави, овце... Ако имаш много животни, съответно имаш и много жени, най-богатите мъже имат по 7-8 жени. Децата са много, повечето дори не се водят кога са родени, направо са извън статистиката на държавата.

Васил Петков е живял там и знае местния език суахили. Понаучихме по някоя дума, най-популярната е "мамбо-джамбо", което значи "здравей", а отговорът е "поа". За лека нощ се пожелава "лола салама", с което доста се майтапехме. Но най-употребяваната фраза навсякъде е "акуна матата", което е от типа "няма проблем, живея свободно" и го казват на всеки пет-шест думи. Изписано е по фланелки и прочие,, описва Грозданов.

Африка като цяло се е поновила на нашите, тъй като са видели нещо съвсем ново. Те определят Танзания като типична африканска държава, успели са да отидат и до съседната Кения, откъдето се прибират в България.

Румяна Николова

Деветима българи на покрива на Африка

По инициатива на великотърновския Алпийски клуб "Трапезица 1957", се проведе експедиция до най-високия връх на Килиманджаро - Ухуру. Планината се намира в Танзания и е образувана от три изгаснали вулкана - Шира, Мавензи и Кибо, където е и връхът Ухуру, което на суахили означава "свобода".

На покрива на Африка в края на септември деветима от десетте българи стъпиха на високия 5895 м връх. Шестима от тях - Боян Димов, Йордан Грозданов, Васил Петков, Тодор и Милена Дамянови и Цецо Миянов са от алпийски клуб "Трапезица", Велико Търново.

Експедицията е преминала много добре и се счита за успешна, още повече че е проведена по маршрут, по който никой досега не е преминавал. Трасето бе определено от великотърновските алпинисти и е най-трудното досега, но и изключително екзотично и живописно - през Шира и Кибо, тъй като Мавензи е забранена за изкачване заради многото фатални инциденти.

Изкачването е преминало при много добра организация от танзанийска страна. Така става възможно преминаването на маршрута и изкачването на върха за шест дни, а по принцип Ухуру може да се качи и за 4 дена. "Казано най-просто - обиколихме цялата планина, за да стигнем до подхода към върха, започва разказа си Йордан Грозданов пред Анатоли Петров. Нито в Европа, нито в Азия или Америка предлагат подобен начин на изкачване на планина,

тъй като изцяло се съобразяваш с домакините. Предлаганата от тях храна е африканска и е трябвало за ден-два да свикнат, но била много вкусна.

Българската група лети през Истанбул до летище Килиманджаро, което се намира на стотина километра от Аруша. В огромния, наброяващ 1,5 млн. жители, град Аруша алпинистите отбихват само за час-два и продължават с автобус до началото на парка Мачаме. Още първия ден имат 18 км преход, за да стигнат до 3000 м. Втория ден вече са на 3800 м височина в парка Шира. Продължават до 4600 м и обратно до 4000 м в друг лагер, за да се аклиматизират. Така стигат до Барафу на 4700 м, където е подходът към върха.

"Атаката започнахме точно в 00:00 ч. на 23 септември и в 7 сутринта бяхме на върха Ухуру. Всичко мина по план, с много добра климатизация, затова девет от десетте души успяхме да се качим. Само един реши да не атакува върха, защото така прецени силите си. Беше доста студено - минус 11 градуса, имаше вятър. На върха

има само една табела и е един кратер, но около него има огромни масиви от лед и сняг, които са много красиви и си заслужава човек да ги види. В тази част от годината има доста експедиции, ние бяхме в края на сухия период и от 1 октомври започва дъждовният - продължава разказа си Йордан Грозданов. Около 200 българи са ходили по експедиции досега там, през 2008 г. Ухуру бе изкачен от стотния българин. Температурите в планината били около нулата, а долу в Танзания също не било много топло - около 17 градуса. Куриозното е, че слънце почти не видели, независимо че се

45 г.

Дамски състав към хор "Ветерани-туристи" в Самоков

На 18 октомври т.г. дамският състав към хор "Ветерани туристи" - гр. Самоков, отбеляза 45 години от основаването си.

Събитието бе отбелязано в големия салон на Клуба на армията в Самоков с тържествен юбилеен концерт.

В продължение на 43 г. хорът неизменно се дирижира от маестро Борис Стрински - диригент, акордеонист, композитор, организатор на множество концерти и изяви.

Съратник на незабравимия Филип Аврамов. Дамският състав получи десетки поздравления от Български туристически съюз, Сдружението на туристическите хорове в България, Община Самоков, обществени организации от града, туристически хорове от страната и много други.

Послужай годишнината Българският туристически съюз им връчи и специален плакет, а на маестро Стрински за дългогодишна дейност и принос в туристическото хорово пеене - юбилейна монета "Алеко Константинов" със златно покритие, издадена по случай 150 г. от рождението му.

Два леки автомобили и над 300 други награди

На 8 ноември 2013 г. от 12,00 часа в конферентната зала на Министерството на младежта и спорта беше изтеглена 47-ата томбола на националното движение "Опознай България-100 национални туристически обекта".

На най-голямото събитие, свързано със 100-те НТО, присъстваха представители на туристически дружества от София, Пловдив, Стара Загора, Чирпан, Перник, Пещера и др. Изтеглянето на наградите стана в присъствието на нотариус Георги Георгиев. По традиция изпълнителният секретар на БТС Венцислав Удев поздрави участниците в националното движение, като подчерта, че въпреки трудните времена, в които живеем, Движението продължава да се развива и да печели все повече привърженици. В това число и чужденци. Миналата година по същото време броят на участниците беше 555 000.

Към настоящият момент те вече са 595 000. Венцислав Удев благодари на всички за това, че са посветили част от времето си, за да посетят 100-те НТО. Затова, че с ентузиазма, любовта и енергията си на практика реализират заветната мечта на Алеко - да опознаем България, за да обикнем. Изпълнителният секретар за първи път връчи грамота от името на БТС на два от 100-те НТО – Исторически музей -гр.

НАГРАДЕН ФОНД

Наградният фонд за томбола 2013 г. беше осигурен от БТС с любезното съдействие на туристическите дружества в страната: "Родопея"-с. Ягодина, "Орфей"-гр. Девин, "Купена" –гр. Пещера, "Карлък"-Смолян и др.

Обектите на БТС (тур.к-с "Трите буки", х-л "България", х. "Смолянски езера", х-л "Панорама", х-л "На кюше", х. "Зора", х. "Ком", х. "Триградски скали", х. "Алеко", х. "Каменица")

Българският спортен тотализатор
Министерството на икономиката и енергетиката
Верига спортни магазини "SLS"
Фирма "Арома"
Винарска изба "Вила Мелник"
Хотел "Виталис"- с. Пчелин, общ. Костенец
Хотел "Деспот Слав"- гр. Мелник
Ресторант "Олимпик" и др.

Издаваме им най-сърдечна благодарност!

Повече за най-големите късметлии, спечелили леки автомобили в 47-ата томбола на 100-те НТО, очаквайте в следващия брой на в. "Експрес".

Повеч и на Кърненското ханче за принос в развитието на националното движение. Двата обекта станаха носител на званието "Музей на годината" за 2013 г.

Томболата започна с изтеглянето на лекия автомобил "Дачия Сандеро" за колекционерите в националното движение, събрали 100 марки в книжката си и регистрирани във времето от 1 ноември 2012 г. до 25 август 2013 г. Претенденти за него бяха 32 участници. Името на Кирил Надков Яблански от гр.Плевен беше изтеглено от изпълнителния

секретар на БТС, асистиран от един от най-малките присъстващи в залата, който беше дошъл на томболата, заедно със своя баща. Само няколко минути по-късно Венцислав Удев, този път със своята асистентка - най-малката туристка в залата, изтеглиха името на Борислав Тенев Иванов от София. Той спечели надпреварата за лекия автомобил "Дачия Логан" сред много по-сериозна конкуренция - от 206 претенденти, събрали по 100 печата от националните туристически обекти. Останалите 31 колекционери получиха мобилни те-

лефони.

В продължение на около 2 часа с награди от томбола 2013 се сдобиха над 300 участници в националното движение "Опознай България-100 НТО".

В изтеглянето на наградите

се включиха и част от гостите на проявата-Георги Янакиев от Министерството на младежта и спорта, г-н Найденос ОСК "Академик", Ралица Шопова от известната българска фирма "Арома" – пиар на фирмата и др.

ЗЛАТНИ ЗНАЧКИ (ПЕЧАТИ)

1. Персиан Петров Петров – Сухиндол - шот с фланелка
2. Цветан Петров Петров-Сухиндол-плато и тениска
3. Биляна Иванова Бенкова – София-сервиз за чай
4. Иван Симеонов Новаков – София-раница и шапка
5. Росица Борисова Михайлова-София- сервиз за вино
6. Димитър Петров Димитров –Пловдив-раница и шапка
7. Поля Илиева Илиева-Пловдив-сервиз за чай
8. Алекси Младенов Попов-Габрово-сосиера с тениска
9. Камелия Иванова Попова -Габрово- тостер
10. Мария Алексиева Попова -Габрово-сервиз за уиски
11. Симона Алексиева Попова -Габрово-тостер
12. Марин Найденов Маринов -Стара Загора-тостер
13. Мима Костадинова Станкова -Пловдив-тостер
14. Мария Иванова Стоянова-Горна Оряховица- плато и тениска
15. Мирослав Красимиров Замфиров -София-тостер
16. Петър Василев Андреев -Смолян - сервиз за вино
17. Вера Иванова Гайданджиева -Пловдив - сервиз за вино
18. Нина Агоп Казазян-София-сервиз за чай
19. Доброслав Вълков Руков-София- сервиз за вино
20. Мая Иванова Гочева-Габрово- сервиз за вино
21. Доналд Аш-София- свещник

22. Ирина Василева Николова-Айтос-спален чувал
23. Александър Спиридонов Симеонов- Копривщица-тостер
24. Снежана Димитрова Симеонова –Копривщица- сервиз за хранене
25. Диана Валентинова Иванова-София-вечеря за двама в ресторант "Олимпик"
26. Димчо Стоянов Коев-София- сервиз за вода
27. Мадлен Борисова Димитрова-София- тостер
28. Стефан Матеев Гърков – с. Габровица-свещник
29. Марин Атанасов Маринов- Горна Оряховица -свещник
30. Маня Методиева Маринова –Горна Оряховица-тостер
31. Мая Янева Павлова-Перник- комплект от "Арома", тениска и шапка
32. Пламен Панчев Денев – Варна-свещник
33. Веселин Илиев Бадулев-Варна-сервиз за уиски
34. Деян Викторов -София- моб. телефон
35. Кирилка Иванова Петрова- София-челник
36. Петър Николов Петров-София- сервиз за хранене
37. Стойка Иванова Дражева- Елхово-сервиз за вино
38. Васил Т. Славков – Елхово-шот с фланелка
39. Аксел Трангбаек – Дания- раница и шапка
40. Стефан Радев Футеков-София-тостер

41. Димитър Лалев Полендаков-Пловдив-палатка
42. Дария Димитрова Полендакова- Пловдив-сервиз за чай
43. Илиана Лазова Полендакова –Пловдив- челник и тениска
44. Юлиан Любенов Варимезов-Варна-тостер
45. Стела Николаева Христова- Варна-тостер
46. Анна Мария Димитрова – Дюнова -София-сервиз за вино
47. Димитър Димитров Дюнов- София-спален чувал
48. Симона Данаилова Станимирова –София-комплект от "Арома", тениска и шапка
49. Мартин Данаилов Станимиров –София-сервиз за кафе
50. Росица Станчева Чакърлова –Раз д- Комплект от "Арома", тениска и шапка
51. Светлин Цветомиров Стоянов- Раз д- тостер
52. Цветелин Стоянов Чакърлов – Раз д- тостер
53. Марко Маринов Марков – Горна Оряховица –раница и шапка
54. Николай Христов Ингилизов- Пловдив-купа за плодове
55. Марияна Василева Иванова –Луковит-свещник
56. Анна Стоянова Тодорова- Милчева- София-сервиз за вода
57. Радослав Красимиров Александров –София-свещник
58. Марин Георгиев Гаврилов –София- тостер
59. Георги Росенов Христов-София- тостер
60. Нели Антонова Агонцева-София-бутылка вино от

- "Вила Мелник", тениска и шапка
61. Рая Антонова Агонцева-София- тостер
62. Борислав Емилов Ортов-София-свещник
63. Габриела Бориславова Ортова- София-свещник
64. Елеонора Бориславова Ортова- София-спален чувал
65. Станимир Иванов Стефанов- София-сервиз за вино
66. Ганка Николова Георгиева- София-свещник
67. Румяна Романова Попова – София- телефон
68. Ион Боя- Швеция- Стокхолм-купа за плодове
69. Снежана Йорданова Апостолюва-София-шот с фланелка
70. Дичко Георгиев Апостолов- София- уикенд за двама в хотел "Виталис" – с. Пчелин (нощувка, вечеря и закуска)
71. Деян Симеонов Симеонов - София - 1 нощувка за двама със закуска в т.к."Трите Буки" -Осогово
72. Валентина Иванова Симеонова –София-свещник
73. Цветанка Кръстева Вангелова- Петрич - сервиз за хранене
74. Михаил Николаев Цанков- София –моб. телефон
75. Мартин Маринов Механджиев - София- 1 нощувка за двама със закуска в хижа "Смолянски езера"- Смолян
76. Надежда Александрова Чоторова – София-сервиз за вода
77. Димитър Божидаков Чоторов – София-свещник

78. Божидар Димитров Чоторов – София-1 нощувка за двама със закуска в хижа "Трещеник" - Якоруда
79. Гергана Петрова Стоянова- София-тостер
80. Десислава Костадинова Кацкова –София-сервиз за кафе
81. Владимир Тодоров Марков – София- сервиз за хранене
82. Емилия Петрова Маркова – София –сервиз за чай
83. Таня Георгиева Гугова – Пловдив-купа за плодове
84. Борис Данаилов Данаилов – София- комплект от "Арома", тениска и шапка
85. Самуил Яворов Костадинов –София-свещник
86. Наум Яворов Костадинов – София – нощувка за двама със закуска в х-л "Деспот Слав" - Мелник
87. Явор Добрев Костадинов – София- тостер
88. Мариана Георгиева Костадинова –София-шот с тениска
89. Тодор Димитров Тодоров – Айтос- комплект от "Арома", тениска и шапка
90. Михаела Димитрова Тодорова – Айтос-раница и шапка
91. Светла Михайлова Тодорова-Айтос- тостер
92. Славена Антонова Бакалова –Черноморец-свещник
93. Десислава Георгиева Пампорова –София- сервиз за уиски
94. Виолета Юриева Пампорова-Асенов д –сервиз за чай

ЗЛАТНА ЗНАЧКА – МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ

- 1.Александър Спиридонов Симеонов- Копривщица
- 2.Снежана Димитрова Симеонова - Копривщица
- 3.Мая Янева Павлова - Перник
- 4.Пламен Ганчев Денев - Варна
- 5.Веселин Илиев Бодулов Варна
- 6.Юлиан Руменов Варинезов- Варна
- 7.Станиела Николаева Христова - Варна
- 8.Светлин Цветелинов Стоянов- Разград
- 9.Росица Станчева Чакърва - Разград
- 10.Мирена Събева Христова - Габрово
- 11.Борислав Емилов Ортов - София
- 12.Габриела Бориславова Ортова- София
- 13.Елеонора Бориславова Ортова - София
- 14.Таня Георгиева Гугова - Пловдив
- 15.Йосиф Петков Генов - Разград
- 16.Мариян Стефанов Петков - София
- 17.Мартин Нанкова Хайнаджиева – Ябланска - Плевен
- 18.Десислава Бисерова Илиева- гр.Габрово
- 19.Кирил Надков Яблански – Плевен - лек автомобил "Дачия Сандеро"**
- 20.Ивайла Рачкова Кисъова - София
- 21.Мария Тошева Коцева - София
- 22.Борислав Тенев Иванов - София
- 23.Аделина Ивайлова Раковска - София
- 24.Ваня Христова Маринова - София
- 25.Васил Йорданов Маринов - София
- 26.Милен Мариов Димитров - София
- 27.Глория Ярославова Бойчева - Варна
- 28.Николай Дочков Димитров - Генерал Тошево
- 29.Диян Тошев Тодоров - Долни Чифлик
- 30.Никол Василева Гръблева - Пловдив
- 31.Георги Бисеров Илиев - Габрово
- 32.Цветелин Стоянов Чакърва - Разград

Наградените от 47-ата томбола на 100-те НТО

НАГРАДИ (БРОНЗ)

- 189 Велизара Николаева Димитрова - София- ношувка и закуска за двама в х."Предела" – Ст.планина
- 1331 Костадин Д. Стоянов - Велико Търново - ношувка и закуска за двама в х."Плевен"- Ст. планина
- 1274 Дарина Миленова Бозова - Стара Загора - ношувка и закуска за двама в х. "Македония" - Благоевград
- 1606 Мануил Димов Димов - Чирпан – шалте
- 1901 Димитър Станчев Алексиев - Бургас- шалте
- 542 Виктория Красиминова Костова - София - нож и шапка
- 235 Виолета Л.Андреева - Самоков- нож и шапка
- 749 Невена Станиславова Тонева - София- челник и шапка
- 487 Венелина Любчова Филипова София - челник и шапка
- 1597 Крум Василев Митов - Пловдив - нож и шапка

НАГРАДИ (СРЕБРО)

- № 855 Лили Парапунова - Разлог- шалте
- № 41 Таня Стефанова Христова Габрово – шалте
- № 10 Светослав Велизаров Блажев - София – шалте
- № 570 Анжела Първанова Иванова - Плевен – шалте
- № 121 Евангелия Георгиева Жилева - Пещера – раничка и шапка
- № 285 Траян Игнатов Монеv - София – раничка и шапка
- № 973 Борислава Стоянова Антонова - Пещера – тениска и шапка
- № 373 Ивайло Пламенов Ка-

- менов - с. Казичене - тениска и шапка
- № 901 Катя Дончева Дамянова – Пловдив - тениска и шапка
- № 660 Красимира Стоилова Спасова Кюстендил – нож и шапка
- № 346 Нася Михайлова - Асеновград – нож и шапка
- № 910 Снежана Димитрова Симеонова- Копривщица – нож и шапка
- № 652 Ромарио Искренов Дочков - Ловеч – нож и шапка
- № 426 Павлинка Николаева Сербезова гр. Севлиево - нож и шапка
- №130Тодор Сандев Бешев Пловдив - ношувка и закуска

- за двама в х. "Приста"- Русе
- № 988 Десислава Кирилова Кирилова - Шумен - ношувка и закуска за двама в х. "Планинец" –Витоша
- № 815 Дарина Маркова Василева - Варна – ношувка и закуска за двама в х. "Яворов"- Разлог
- № 768 Петя Василева Нейкова - Сопот- ношувка и закуска за двама в х."Христо Смирненски" – Велинград
- № 991- Райка Иванова Иванова – Пловдив - ношувка и закуска за двама в т.с. "Копривщица"
- № 386 Стела Георгиева Ганева - София – челник и шапка

- 95.Георги Стефанов Пампоров –София-сервиз за чай
96. Михаил Тодоров Чалков –София- ношувка за двама със закуска в х. "Момина скала"- Витоша
- 97.Джулия Михайлова Чалкова – София-тостер
- 98.Димитрина Александрова Чалкова – София- ношувка за двама със закуска в. "Орфей"-Девин
- 99.Мария Бл. Георгиева – Връбница, София- моб. телефон
100. Бойка Кирилова Николчова – Кюстендил- тостер
- 101.Силвия Здравкова Михова - Кюстендил- сервиз за хранене
- 102.Евдокия Антонова Георгиева- Бургас- сервиз за хранене
103. Марио Бисеров Гемов-Благоев д-моб. телефон
104. Бисер Петков Гемов-Благоев д -палатка
105. Мария Георгиева Вичева - Гемова- Благоев д- ношувка за двама със закуска в х-л "Панорама" -Сандански
106. Анастасия Петрова Кулинска – София-свещник
- 107.Петя Димитрова Генова-Разд- тостер
- 108.Йосиф Петков Генов – Разд-свещник
- 109.Десислава Бисерова Илиева - Габрово- сервиз за хранене
- 110.Владимир Иванов Данев – Габрово- тостер
111. Георги Бисеров Илиев – Габрово- сервиз за хранене
112. Чавдар Костадинов Спасов- София-сервиз за чай
- 113.Боряна Чавдарова Спасова- София -свещник
- 114.Елена Георгиева Спасова – София-бутилка вино от "Вила Мелник", тениска и шапка
- 115.Кирил Надков Яблански -Плевен – шалте и тениска
116. Мартина Нанкова Ябланска –Плевен- раница и шапка
- 117.Златина Иванова Колева- Чирпан- бутилка вино от "Вила Мелник", тениска и шапка
- 118.Ивана Ангелова Колева-Чирпан-сервиз за уиски
- 119.Ангел Георгиев Колев-Чирпан-раница и шапка
120. Георги Боянов Алексков-София-тостер
121. Калина Георгиева Алексиева –София – сервиз за хранене
- 122.Иванка Георгиева Томова –Враца –плато и тениска
123. Александър Венциславов Василев -телефон
124. Владимир Фернанд Томич- София-свещник
125. Пенчо Иванов Ненов – Варна - тостер
126. Ивайла Рачкова Кисъова- София- ношувка за двама със закуска в х-л "На Кюше"-Трън
127. Христо Иванов Сариев-София-сервиз за чай
- 128.Иван Иванов Сариев-София-свещник
- 129.Стоянка Господинова Кескинова- Добрич- тостер
- 130.Мирослав Господинов Кескинов- Добрич-тостер
- 131.Ростислав Тодоров Си-

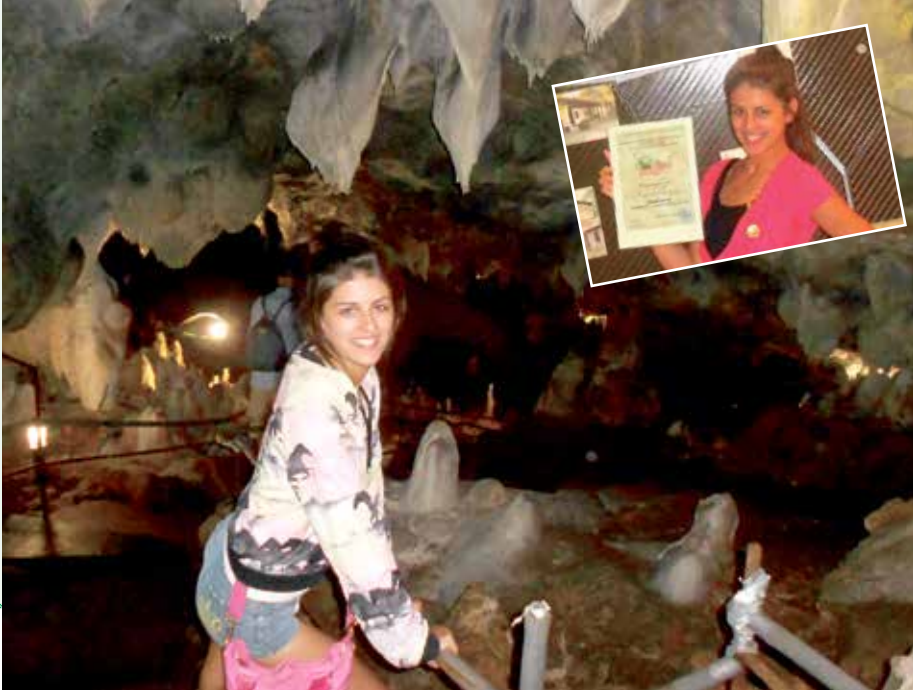
- меонов- Търговище-сервиз за вода
- 132.Мая Иванова Стойчева-Търговище- сервиз за вино
- 133.Галина Ангелова Куманова- Пловдив-свещник
- 134.Стоян Иванов Куманов-Пловдив-палатка
- 135.Николай Ивайлов Николов-Перник-свещник
- 136.Антоанета Недялкова Ръжчева- Белене-тостер
- 137.Емил Любенов Ръжчев-Белене-вино тениска и шапка
138. Мирена Събева Христова- Габрово- сервиз за хранене
- 139.Вангел Георгиев Иванов-Пловдив- моб. телефон
140. Петя В. Гръблева- Пловдив- комплект от "Арома", тениска и шапка
- 141.Никол Василева Гръблева-Пловдив- тостер
- 142.Николина Г. Иванова-Пловдив-свещник
- 143.Богомил А. Иванов- Пловдив-свещник
- 144.Ивайло Б.Иванов- Пловдив- тостер
- 145.Рая Ивайлова Иванова-Пловдив- сервиз за вино
- 146.Райка Иванова Иванова -Пловдив- шот с фланелка
147. Виктор Петков Кръстев-Враца –тостер
- 148.Боряна Рангелова Кръстева- Враца – термос и ножче
- 149.Станислава Бориславова Миленкова-Пловдив-тостер
150. София Георгиева Чучулска- Пловдив-палатка
- 151.Емил Цанков Христов-Пловдив-купа за плодове
- 152.Иво Малков Сотиров-Пловдив-тостер

- 153.Янка Иванова Сотирова – Пловдив-1 ношувка за двама със закуска в хижа "Зора" - Априлци
- 154.Анастасия Стефанова Иванова – Пловдив-палатка
- 155.Мира Димитрова Велева – Пловдив-спален чувал
- 156.Лидия Тодорова Илинчева- ловдив-1 ношувка за двама със закуска в хижа "Ком" - Берковица
- 157.Красимир Марков Балабанов- Пловдив- плато и тениска
158. Димитрия Николаева Балабанова– Пловдив-свещник
- 159.Деян Георгиев Радев – Пловдив-тостер
- 160.Деница Боянова Миленкова- Пловдив- сервиз за хранене
- 161.Димитър Борисов Толев-Пловдив- палатка
- 162.Лалка Гърдева Добрева – Пловдив-тостер
- 163.Ангел Атанасов Тодоров-Пловдив-вино тениска и шапка
- 164.Дилиана Огнянова Гаврилова- София- моб. телефон
- 165.Людмила Огнянова Гаврилова – София – сервиз за кафе
- 166.Огнян Любенов Гаврилов- София-сервиз за вино
167. Моника Димчева Гаврилова – София -1 ношувка за двама със закуска в хотел "България" Велин д
168. Лъчезар Людмилов Любенов- Видин- сервиз за хранене
- 169.Борислав Тенев Иванов- София-лек автомобил Дачия Logan**

170. Димитрина Георгиева Янакиева – Русе- тостер
- 171.Елена Даначева Янакиева – Русе-свещник
- 172.Богдан Розалинов Ризов-София-сервиз за уиски
173. Милен Мариов Димитров – София- сервиз за хранене
- 174.Аделина Ивайлова Раковска- София- сервиз за хранене
175. Глория Ярославова Бойчева – Варна –сервиз за хранене
- 176.Николай Дочков Димитров – ГенералТошево- сервиз за хранене
- 177.Васил Йорданов Маринов – София-бутилка вино от "Вила Мелник", тениска и шапка
- 178.Ваня Христова Маринова - София-свещник
- 179.Съби Цанков Христов – Габрово- сервиз за хранене
- 180.Веселина Мирославова Канева- София- тостер
- 181.Георги Красимиров Коев-София-1 ношувка за двама със закуска в хижа "Три дски скали" -Три д
- 182.Иван Дебелушин – ТД"Пирин" – Разлог –моб. телефон
- 183.Иван Димитров Чавдаров- Казанлък- сервиз за хранене
- 184.Дамян Димитров Чавдаров- Казанлък- термос с ножче
- 185.Цветан Цонев Мирчев-Казанлък-сосиера и тениска

Продължава на стр. 14
Продължение от стр. 13

100-те НТО Едно вълнуващо и вдъхновяващо приключение

ЕВА ГЕОРГИЕВА, ПЕВИЦА:

Още преди две години, баща ми, който лично е покорил 100-те НТО, реши, че и аз трябва да ги обиколя, за да разгледам, да опозная държавата, в която живея, и да преценя дали искам да остана в нея или като повечето от връстниците ми да потърся себе си навън.

Пътуванията са най-забавната част от всичко, баща ми организираше супер дестинации, събирахме се цели групи от хора, успяхме да "зарибим", доста покрай нас и събирахме по десетина

печата на пътуване.

Бях впечатлена от доста места и искам да кажа, че е изключително интересно да разгледаш родната си и да опознаеш всички чудни кътчета! Запознахме се с много хора из цяла България и всички те бяха толкова различни, толкова мили и отзивчиви.

От всички обекти определено за мен най-интересни бяха природните забележителности, на които с удоволствие бих се връщала отново и отново.

Едни от най-любимите ми са: Чудните мостове, Буйновско ждрело, местността Рупите, пещерите

"Магурата", "Леденика", "Снежанка", "Бачо Киро". В някои от тях даже съм пяла с детския Радиохор в концертните им зали, с Стоб - Стобски пирамиди - невероятна природно чудо, което трябва да се види задължително!

Тези места са изпълнени с енергия и са толкова зареждащи!

За мен, като артист човек, това изживяване 100-те НТО беше едно прекрасно, вълнуващо и вдъхновяващо приключение! Силно го препоръчвам на всички!

След обиколката на тази неповторимо красива държава аз я обикнах много повече!

Движението ви е уникално

ФРАНЦ ВЕБЕР, 45 Г., СЛУЖИТЕЛ В НЕМСКОТО ПОСОЛСТВО

От 4 г. е в България. Доиде да си вземе бронзовата значка за 25 събрани печата, гони 50 за сребърна, стигнал е до 41. Събира ги от началото на годината.

"Зарибен" за каузата покрай планинския мартон на Черни връх за Празника на туризма, тази година също присъства на тържествата, стигна до върха като мартонеец. Харесва му да кара ски по планините ни, участва и в планинско ориентиране.

Къде би се върнал, кой обект му е харесал най-много? - Мусала, естествено, балканският първенец. Оттам гледката е прекрасна, а и усилено си го бива - харесваш това, за което хвърляш усилие.

Би ли станал и "Покорител на 10-те планински първенци"? - замисля се, а защо не, нали влизат в красотите на България, която много иска да опознае по време на престоя си тук. Изкачването на върховете не му е чуждо, правил го е във Френските Алпи, в Швейцария...

Ходи с приятели, харесва му българската

природа, впечатлен е от историята ни, която тук разбира, че е древна, а България - една от най-старите държави в Европа. Що се отнася до обиколката на обектите - има монотонност при обхождане на част от тях - етнографските музеи и сбирки например се повтарят - всички те показват културата и бита на българите през вековете. Липсва му и познавателната литература на чужд език, когато обикаля обектите... Иначе Движението, организирано от БТС, е уникално, определено няма аналог, смята служителят в немското посолство.

ЗЛАТНИ ЗНАЧКИ (ПЕЧАТИ)

Продължение от стр.13

186. Станка Георгиева Мирчева - Казанлък-сосиера и тениска
187. Данаил Велков Велков - Стара Загора-сервиз за чай
188. Нено Димитров Ненов - Нова Загора - спален чувал
189. Диян Тошев Тодоров - До-

лни Чифлик- сервиз за хранене
190. Николай Тодоров Колев - Стара Загора-сервиз за кафе
191. Вилияна Миткова Милушева - Айтос-тостер
192. Мария Трендафилова Николова - комплект от "Арома", тениска и шапка

193. Мартин Стоянов Андреев - Варна - купа за плодове

194. Пламен Киров Писаров - Варна - сосиера с тениска
195. Катя Димова Писарова - Варна - сосиера тениска
196. Стоян Бисеров Банушев - Варна - палатка
197. Божидарка Трифопова Банушева - Варна - комплект от "Арома", тениска и шапка

198. Юлия Стоянова Стоянова - Варна - плато и тениска

199. Марияна Желязкова Павлова - Пловдив-1 нощувка за двама със закуска в хижа "Алеко" - Витоша
200. Димитър Митков Димитров - Варна-палатка
201. Митко Янев Димитров - Варна- сервиз за хранене
202. Лиляна Иванова Терекчиева - Варна- тостер

203. Тодор Митков Димитров - Варна-сервиз за кафе

204. Ангел Мирчев Ангелов - Каспичан-1 нощувка за двама със закуска в хижа "Каменица" - Пирин
205. Звездомира Анчева Ангелова - Каспичан- сервиз за хранене
206. Ангелия Бориславова Ангелова - ВеликоТърново- моб. телефон

МАЛКО СТАТИСТИКА

2012 г.

Общ брой на участниците в националното движение "Опознай България-100 НТО" - 555 000

Участници в томбола 2012 - 3019 души

Носители на:

Златна значка / печати/ - 202

Златна значка / марки/ -13

Сребърна значка- 984

Бронзова значка-1900

2013 г.

Общ брой на участниците в националното движение "Опознай България-100 НТО"-595 000

Участници в томбола 2013 - 3225

Носители на:

Златна значка/ печати/ -206

Златна значка / марки/ -32

Сребърна значка -997

Бронзова значка -1990

Нов регламент за томбола 2014

От следващата 2014 г. ще има промяна в регламента за провеждане на томболата на 100-те НТО, събщи изпълнителният секретар на БТС Венцислав Удев. Предвижда се изтеглянето на томболата и връчването на наградите на спечелилите да става на две различни събития. На първото събитие, както досега, ще се изтеглят имената на печелившите в присъствието на нотариус, участници в движението и др. На второто събитие, което ще се проведе при много по-широка гласност и в присъствието на много гости и медии, ще бъдат раздавани

и годишните награди на БТС. Те ще бъдат оповестени в началото на следващата година, поясни изпълнителният секретар на БТС. "Искаме на това събитие да присъстват много повече хора. Спечелилите автомобилите и другите големи награди да могат да се подготвят за него, да дойдат със семействата си, с приятели, с които да споделят радостта си. Ще поканим специално представители на туристическите дружества, нашите партньори през годината от изпълнителната и държавната власт, представители на обектите, включени в 100-те НТО, членовете на националния организационен комитет на движението, така че да се получи един прекрасен празник, какъвто всички заслужаваме, допълни още Венцислав Удев.

Подробностите около промяната в регламента, както и учредяването на годишните награди на Българския туристически съюз очаквайте в следващите броеве на в. "Ехо".

Два нови обекта се включиха в националното движение "Опознай България-100 национални туристически обекта". По предложение на общините Асеновград и Карлово с решение на НОК на

Движението под №44 в 100-те НТО влиза исторически музей - гр. Карлово, а под № 47 - Исторически музей - гр.Асеновград. Както по-рано ви информирахме, включването на нови обекти дава

възможност на участниците в Националното движение, които не могат да пътуват до крайните точки в страната, да си изберат и да посетят 100 обекта, разположени по-близо до тях.

Новите в 100-те НТО

№47 Исторически музей - Асеновград

Историческият музей в гр.Асеновград е изключително атрактивен и представя историята на града и региона от 7000 години пр. Хр. до наши дни.

Тук могат да се видят уникални артефакти от

всички епохи и цивилизации. Сред тях са неолитната керамика от селищната могила при село Мулдава, халколитната идолна пластика от селищната могила при село Руен, оръдия на труда от бронзовата епоха, бога-

та колекция от оброчни плочки на гръко-римските божества и тракийският Херос, колесница от римската епоха, артефакти от Късната Античност.

Особен интерес представляват великолепните

идолни пластики от праисторията и античността (напр. статуя на Богинята-майка и триизмерна фигура на Телесфор). Експозицията показва и богата нумизматична колекция. Музеят представя Асеновград и региона

като кулов и религиозен център, оформен от най-дълбока древност до наши дни.

В експозицията има изключително ценни икони, църковна утвар, старопечатни книги и архиви, разкриващи историята и приноса на Църквата и околните манастири.

Ключово място в експозицията заема представянето на Асенова крепост. Показани са колекции кухненска, трапезна и художествена керамика, предмети на култа, накити, оръжия и др., открити в резултат на

системните археологически разкопки.

Работно време:

От понеделник до петък - 8,30 ч. - 17,00 ч.
Събота и неделя - 10,00 ч. - 16,00 ч.

Входни такси:

Възрастен - 1,50 лв.
Деца, ученици и пенсионери - 1,00 лв.
Семеен билет - 3,00 лв.
Беседа - 4,00 лв.

Интернет страница:

www.asmuseum-bg.com

Електронен адрес: asmuseum@abv.bg

№44 Исторически музей - Карлово

Историческият музей в гр. Карлово има повече от сто годишна история. Намира се в Историческата зона "Старинно Карлово" - ансамблов паметник на културата, в която са запазени едни от най-стойностните възрожденски къщи и дворове. Сградата, в която се помещава е построена през 1871 г. Тя е един от най-представителните архитектурни паметници в града от епохата на Българското Възраждане. Експозицията е разположена на 800 кв. м площ и проследява историята на Карлово и на част от Карловския регион. Представено е археологическото наследство на Стремската долина от праисторическата, античната и средновековната епоха. Експозицията представя част от многобройните занаяти, развивали се тук: медникарство, кожарство, златарство и др. Специално място е отделено на най-добре развитите занаяти през епохата на Възраждането - гайтанджийството и розопроизводството.

Много атрактивни са изложените кукерски костюми, свързани с традиционните за Карловско кукерски игри. Проследено е развитието на просветното дело и книжовната дейност на редица карловски просветители.

С много документи и оригинални оръжия е представено участието на българите от Карловско в националноосвободителното движение през Възраждането и драматичните събития по време на Руско-турската освободителна война през 1877-1878 г.

Тук всеки посетител може да се запознае с първите десетилетия от историята на Карлово след Освобождението, както и

с делото на карловските дарители братята Евлогий и Христо Георгиеви, Пулиев, Лазарови и др.

Към музея работят Етнографска експозиция "Мазакова

къща" и експозиция в къщата на Даскал Ботьо Петков (за посещения в нея - предварителна заявка в Историческия музей).

Музеят предлага пешеходна разходка в града по туристиче-

ски маршрути с включени културно-исторически и природни забележителности с екскурзовод.

ОТВОРЕН Е ЗА ПОСЕТИТЕЛИ ВСЕКИ ДЕН:

от 8.00 ч. - 12.00 ч.
от 13.00 ч. - 17.00 ч.

ВХОДНИ ТАКСИ: ВХОДНИ ТАКСИ:

Възрастни - 2 лв. Етнографска експозиция

Учащи - 1 лв. "Мазакова къща" - 1 лв.

Беседа (български език) - 5 лв. Къща Даскал Ботьо Петков - 1 лв.

Пенсионери - 1 лв. Беседа (български език) - 5 лв.

Инвалиди - безплатно
Разходка по туристически маршрут за 1 час - 25 лв.

Адрес на музея:

4300 гр. Карлово

ул. "Възрожденска" 4

тел: +359 335 9 47 28,

email: musei_karlovo@abv.bg, museum_karlovo@abv.bg

(на 20 м южно от паметника на Васил Левски на пл. "В. Левски" и Обреден дом- Карлово, срещу църквата "Св. Николай"); на 600 м северно от жп гара и 500 м северно от автогара Карлово

Пълна информация за 100-те търсете на www.100nto.org
Информация за екскурзии до тях ще намерите в Информационния център на БТС, в подлеза пред Спортната палата. тел. 02/980 12 85 GSM: 0882/966 319, 0882/966 320

Дестинация Източни Родопи

Повечето туристи се стремят към високата планина и се хвалят с изкачените от тях върхове. Нашата групата не прави изключение. През последните 3 години бяхме из Рила (2011 и 2013 г.), както и из Пирин (2012 г.). Но всеки, уважаващ себе си човек, трябва да познава миналото и настоящето на родината си. Групата ни участва и в редица национални и регионални туристически походи, а част от нас участваха и в пешеходни маратони (70, 100, 130, 200 км съответно за 12, 24, 26 и 40 часа), посветени на велики български личности. Източните Родопи като цяло не е много посещавана дестинация, с изключение на Перперикон, Кърджали и Татул. По тази причина от 14 до 23 август групата ни, включваща 5 учащи се и 5 възрастни, проведе незабравима обиколка на исторически и природни забележителности в Източните Родопи. Поради големите разстояния м/у отделните обекти и невъзможността да се ползва местен транспорт, групата ни бе превозвана с бус от инж. Сава Петров, учител в ПГЕ "А.С. Попов", – Велико Търново. Нощувахме в собствени палатки или собственост на училището, а храната си приготвихме на газов котлон или закупувахме от населените места, през които преминавахме.

През десетте дни посетихме, разгледахме и се запознахме с:

1 ДЕН:

Свиленград и преминахме по Стария мост над р. Марица "Мустафа паша", (1529 г.). Нощувахме край града;

2 ДЕН:

Посетихме сравнително добре запазената крепост Мезек (XI-XII в.). По проект пред нея са монтирани военни шатри за въвеждане на посетителите в обстановката. В ниши на крепостната стена също има поставени манекени със съответното облекло и предмети от бита през онова историческо време. В района се намира уникалната и добре запазена тракийска куполна гробница (IV в. пр. Христа) – тук могат да се видят 3D снимки на намерените в нея предмети, а на водещия до нея асфалт са нарисувани уникални 3D картини на митични герои, с които се снимахме. Недалеч от с. Малко градище по добре маркиран и указан с табели път, отначало с буса, а после и пеша стигнахме до Глухите камъни. Те представляват голям тракийски култов комплекс, разположен в/у и около огромни скали, който все още се проучва от екипа на археолога Георги Нехризов. До момента е установено, че свещеното място на траките е използвано и от християните (открити са две техни църкви). На едната скала е открит все още не разчетен надпис, който е бил причина дос-

та иманяри да си опитат късмета, като по този начин са причинили редица поражения. Комплекса се проучва от 2008 г. Станали свидетели на разкриването на средно голяма делява. В Ивайловград посетихме историческия музей и Паскалевата къща, както и една от бубарските къщи, в която в момента се намира туристическия информационен център. В него можете да получите актуална информация и помощ за обектите не само в района, но дори и около Маджарово. Лъжанския манастир "Св. Константин и Елена", не е действащ и е затворен. В с. Лъджа няма указателна табела

1913 г. и в почит склонихме глави. Поради обрасли и немаркирани пътеки не посетихме Момина и Черната скала, както и Харманкая. При с. Долни Главанак все още си личи стария римски път, по който се разхождихме. Пътят до Кромлех (тракийско култово мегалитно съоръжение – примитивен каменен календар от VIII-VI в. пр.Хр., открито и възстановено в сегашния му вид от екипа на Г. Нехризов) е добре маркиран и обозначен. Най-големият от трите кръга възбуди въображението ни с приликата си на Стоунхейч. След с. Пчелари бяхме впечатлени от уникалния ландшафт на р. Арда, започващ след

Посетихме Каменната сватба край с. Зимзелен – невероятни творения на ваятеля-природа. От една страна е добре, че всеки има достъп до всяко образувание, но от друга – се нанасят необратими поражения на крехките минерали, от които са изградени и при най-малкия допир се рушат. Би трябвало да се помисли за ограничаване на свободния достъп до фигурите. На съседния хълм щетите в/у белите сипеи са огромни – няма я онази невиджана неземна красота, крехкост и девственост, която бе до 2000 г., когато за първи път с 40 ученици и трима ръководители посетихме това невероятно

за децата и е разчистено достатъчно място за превозни средства и биваци. В района има и верига от малки водопади с вировете, които придават допълнителен чар и романтика.

5 ДЕН:

По добре маркирана и с укавателни табели пътека стигнахме до пещерата Утробата – невероятна форма и страхотна акустика. Там заварихме няколко младежи, които търпеливо изчакаха да си тръгнат посетителите и след нас засвириха в пещерата и запяха църковни песнопения, които огласяха района почти през целия път на връщане. Слънцето прежуряше и водите на

6 ДЕН:

В Джебел сварихме пазарния ден. Закупихме храна и продължихме към крепостта Устра. До нея водат указателни табели, лентова маркировка и надписи по камъни и стени. Крепостта е построена сред труднодостъпните скали през X в. за да охранява минаващия от там търговски път. Запазени са зидове както от крепостната стена, така и от вътрешните помещения. От скалите се разкрива прекрасна панорамна гледка. За жалост поради липса на средства за поддръжка х. Устра не е действаща и се разрушава, а в нея условията бяха много добри. Отправихме се към красивия Златоград със забележителна стара част – етнографски ариелен комплекс, музей на съобщенията, църква "Успение на Пресвета Богородица", която е с ограничено работно време и паметника на Дельо войвода в центъра на града. За младежите има редица спортни площадки, дори и за скейбординг. По съвет на местните хора нощувахме в покрайнините на града край чешмата с най-добрата вода в района;

7 ДЕН:

Заредихме с гориво, преминахме през ГКПП Златоград и навлязохме в територията на Република Гърция. Първият град, който посетихме бе Ксанти. Старата му част много напомня на нашия Велико Търново, но е по-добре поддържана. Поради недостиг на време не преминахме по цялата екопътека в района. Отправихме се към Порто лагос, а от там за Фанари, където ни хареса за бивак и плаж – чисти спокойни плажове, чиста и много солена топла вода, сламени чадъри, шезлонги, кабинки за преобличане и душове с хладка вода, дори и в безплатната зона. Нощувахме недалеч от къмпинга;

8 ДЕН:

След предобедния плаж край Фанари се отправихме за Имерос. Отново плаж и нощувка в покрайнините;

9 ДЕН:

След предобедния плаж и придвижване към Александруполи, нощувахме не далеч от Маκρι;

10 ДЕН:

Разходка из Александруполи (Дедеагач), плаж до 15 часа и през Фере, Суфли, Орестиада, Ормений и Свиленград се прибрахме във Велико Търново.

За 10 дни групата измина на колела общо 1500 км, а незабравимите спомени и прекрасни мигове с историята и действителността в Източните Родопи и североизточна Гърция, с почти 4 дни плаж на Тракийско море, са само за символичните 185 лв. на човек.

пл. водач

Снежанка Димитрова,
учител в ПГЕ "А.С. Попов", – В. Търново

за него и само с питане на местните хора може да се стигне до него. Не посетихме крепостта Лютица, както бяхме предвидили, защото местните хора ни казаха, че крепостта не е поддържана, обрасла е, а и пътеката до нея не е маркирана и почти не си личи. Надгробната могила до с. Свирачи също не открихме, защото няма указателни табели и маркировка. Но пък вила Армира от римско време ни плени със своята внушителност, оригинални мозайки и изящни фини мраморни орнаменти. Струва си да се види. Нощувахме край я-р Ивайловград до с. Бориславци;

3 ДЕН:

На път за Маджарово спряхме до скалите на Кованкая (Меден камък) – в него е имало минни галерии, които в момента не са действащи и не е желателно навлизането в тях. По склоновете му могат да се намерят полускапоценни камъни и планински кристали. От Природозащитния център "Източни Родопи", с бинокъл и оптична тръба по скалите му наблюдавахме гнезда на египетски и черен лешояд, хранилките им и самите лешояди кръжащи над тях. В притока на р. Арда посъбрахме зеолитни камъчета, аметисти, бели и кафяви опали. Посетихме Тракийския мемориален комплекс, изграден в памет на избитите бежанци край Маджарово по време на най-големия погром над българите в Тракия през

стената на я-р Кърджали, който хората наричат Шайтана (Дяволския мост) – невероятно творение на водата върху скалите. За Перперикон, каменния град на тракийското племе одрис с светилището на Дионис, който е продължил съществуването си до XVIII в., не ни стигнаха 2 часа. Разкопките под умелото ръководство на Овчаров продължават и разкритията са уникални – открити са християнски църкви, скелети, култови и битови предмети през различните епохи. Почти целия хълм е разкопан. Усещането да си сред руините на древния тракийски град, да седнеш на издялания в скалите трон, да проследиш пътя на водата през уникалната и за сегашното време канализационна система на траките, не може с нищо да се сравни. А разкриващата се панорама от града-крепост към четирите посоки е прекрасна. Поради все още не пуснатия в действие ГКПП Маказа се наложи да променим първоначалния си план още от третия ден. И така се отправихме към Каменните гъби край с. Бели пласт – невероятни са, особено при залез. Отправихме се към гр. Кърджали с надеждата да открием място за бивак. В квартал на града попаднахме на сватба в центъра на селото, която ни забави и почти по мръкало намерихме подходящо място за нощуване в покрайнините на града.

4 ДЕН:

място, тогава включено в програмата ни от големия турист от Кърджали – Талъ Бузаков, който вече не е между нас. В Кърджали посетихме: Историческия музей, който си струва да се разгледа; действащата вече църква "Свети Йоан Предтеча"; Манастирския комплекс "Успение Богородично", със служител отец Боян Саръев, който е образец на духовен център и водното огледало. Пътят до крепостта Моняк е маркиран с лентова маркировка и указателни табели и не е проблем откриването й. Част от крепостните стени са добре запазени, но тук там все още сред храсти и треви надничат следи от основи на сгради. Съдейки по размера на оградената площ, може би за времето си това съоръжение е било внушително. Сега се обитава от внушителна група яребици и други птици. От високите скали се открива прекрасна гледка към я-р Студен Кладенец, гр. Кърджали и околностите – часове не са достатъчни да се наслаждаваш на панорамата. Не така стоят нещата с пътя за пещерата Карангил. В началото е обозначен от 2 табели и не е маркиран. След двучасово търсене групата ни се отказа да търси пещерата Карангил и отпътувахме за пещерата Утробата. Нощувахме до крайпътни чешми м/у селата Дъждовница и Пъдарци, които са направени от местните хора. Те са построили беседки, пейки, маси, барбекю, люлки

я-р Кърджали за 2 часа ни отдадоха своята прохлада. Освежени се отправихме към Момчилград и с. Татул. Посетихме светилището на Орфей, но за нашо разочарование в момента нямаше екскурзовод и онези от групата, които вече бяха идвали на това място разказаха спомени. Господина на касата ни обясни как да стигнем до махалата, от където най-бързо и лесно се стига до Вкаменената гора и ни посъветва да си наемем човек от там, който за да не се лутаме да ни заведе – часа бе 17:30. Бай Младен, макар и с болки в коленете прие да ни завеждаме до там въпреки късния час. Невероятно преживяване е да се докоснеш до няколко вкаменени дънера около метър над земята, да държиш в ръцете си техни отломки (цепеници, които едва повдигаш с ръка), да откриеш в подножието на скалите вкаменен дънер с диаметър над 2 м. и височина почти толкова, да стоиш безмълвен пред скалните ниши на траките в съседство, да вървиш по издяланите преди векове стъпала в скалите и да откриеш сред скалите тяхно светирище. За жалост това място все още чака своите откриватели. Благодарихме на нашия гид и потегляхме за Джебел с цел откриване на място за нощувка. Километър преди Джебел открихме прекрасно място за нашата цел – поляна, беседка, покрита чешма с хладка вода и дори осветление;

В месеца на отпуските една скромна дружинка от ТД "Урвич" решихме да извършим своеобразен подвиг. Хем да отидем на традиционния гайдарски събор в Гела, хем на джазфестивала в Банско. Подготвени с раници, усмивки и настроение, потегляме за Смолян в ранната съботна утрин. След три часа пътуване през долини, равнини, малко завои, планини влизаме в красивия китен град. Денят бе първият, през който се провеждаше надсвирването с гайди в Гела. Умувахме как да стигнем там, а и как да се придвижим до село Мугла, където имахме две нощувки в къща за гости. Нашият другар Борко, който организира цялото това приключение, все пак намери превоз.

Пътуваме по осеяния с огромни дупки път сред дебелите горски сенки и си мислим как ще стигнем до селцето, ако бяхме тръгнали пеша. Разстоянието се оказа много дълго. Ето че зърнахме първите къщи с дворчета на Мугла. Колко пъти съм минавал през него транзит за хижа "Триградски скали" до Триград. Сега ще го видя по-отблизо. Автобусчето ни спря на площада. И тук имаше празник на селото. Поне малко се успокоихме, че не можем да присъстваме в Гела. Нарамихме раниците и закрачихме към къщата за гости. Отворихме вратата и се запознахме с нашите домакини. Настанихме се. Малкото време, което оставаше до вечерята, решихме да запълним с разходка до Чаирските езера. Вървим по пътека за езерата. Слънцето пуска последните си меки лъчи. Наоколо боровинки, малини, много билки. Тишина и спокойствие. Наслада за човека. Зелени поляни, гори, гледки.

Преполовихме една част от маршрута до Триград, Чаирските езера се показаха. На мен този район ми е добре познат. Малка частна къща в близост до тях; по-надолу и едноименната хижа. Приказно място. Не ти се тръгва. Ветреца подухва, върхове се оглеждат в красивите огледала на природата. Някъде в дълбините рибки се гонят, докато въдицата не ги хване. Това място ни зареди. Вечерта бавно настъпваше, меката светлина постепенно падаше върху последните мугленски къщи.

Домакините Здравка и Карамфил бяха подготвили трапезата - с домашна салата и ракия, сок от горски плодове, пататник, клин. Все ястия от родопската кухня. Преди да си легнем, трима от нас решихме да отидем до мегдана. Погледнах нагоре, небето бе обсирано с милиони звезди. След 10 минути от площада вече се чуваха мелодични родопски песни. Все едно бяхме на концерт. Тук музиката ехтеше навсякъде. Затаихме дъх, слушайки Родопите как пеят, поговорихме си с местните. Не усетихме как минава времето, но очевидно беше късно, а като си тръгвахме, песните постепенно заглъхваха, погълнати от планината.

На сутринта имахме богата закуска с кисело и прясно мляко, сладко от боровинки и малини, смокини и мекици. Решихме да отидем до Гела и да се приберем пеша. Здравка бе помолила човек да ни закара с неговата уазка до хижата.

Нашето екстремно пътуване започна

Пътуваме по черен изровен

път нагоре покрай колиби, кошари, къщи. Гората се събужда, росата се скрива, мъглата се разсейваше, слънцето напича. По някое време хижата се показа и решихме да не разкарваме човека да ни сваля до нея, а да си продължим пеша. Тук местността е много красива. Отпавихме се към поляната над село Гела. Разстоянието бе малко, безкрайното родопско море бе като на длан, връх Снежанка се извисяваше на хоризонта. Из поляните около сцената имахме безброй коли и палатки. Родопските чевемерета се печеха. По бира, за да утолим жаждата, очаквахме гайдите да започнат. Но вместо тях ще

и златна огърлица. Но планината пази своята история в дълбока тайна.

Скоро се събрахме отново и вървим по добре познатия маршрут към Ледницата и Мугла. По обширни поляни с боровинки, с дебелите сенки, мирис на свежи билки приближаваме селцето. Гледките се редят, планината си е същата.

Пристигаме, подготвяме се за последната си вечер при Здравка и Карамфил. Те бяха добри и гостоприемни към нас. Ястията вкусни, ракията блага. Якимови тази вечер ни разказаха за своя съвместен живот, спомените си, изпяха някои песни. И ние припяхме с тях. Вечерта бе уникал-

около 15 минути пресяхме окончателно реката и стъпихме на асфалта. До хижата има 10-12 минути, след два завои се показва бялата сграда. Музика кънтеше от колоните. Пристигнахме! Възстановихме сили с по един душ и за отскок на кафе в близкото село Гюврен. Правим планове за втория ден. Варианти: Тешел-резерват Кастраклий-хижа Орфей; Тешел-връх Св. Илия-Ягодина-Ягодинска пещера-Буйновско ждрело.

Спахме чудесно. Потеглям с по-голямата група по втория маршрут. Другата част от екопътеката за Триград, Дяволското гърло и Триградското ждрело го оставяме за

ка слизаме в Ягодина, пийваме разхладителна напитка и продължаваме към пещерата. След малко сме пред входа й. От коли не можеш да се разминеш, от хора също. Две дами от нашата дружинка влизат в голямата група, която се извива пряко на пътя. Останахме да ги чакаме, разглеждайки наоколо. Не пропуснах да си взема мурсалски чай. В късния следобед потегляме сред красивото Буйновско тясно ждрело с много остри завои досами реката. След час и нещо спрях да изчакам дружинката си, за да им покажа Вълчия скок. Към 19 ч. се прибрахме. Пристигнаха нашите гости от столицата.

Цялата дружина бе доволна от разходките днес. На другия ден си тръгваме. Спомените от изминалите дни остават, но групите поемат в различни посоки. Едни за София, други за Банско и Пирин. Още по тъмно потегляме към Доспат с автобус и шофьор от Ягодина. Само четирима сме. Трудно е сбогуването с магнетичните Родопи. Гъстата мъгла бавно се изнизваше от гората. Изгревът бе красив и озаряваше върхове, долини, панини на изток. За момент спряхме да се насладим на гледката. Пусто бе шосето в този час. Вече сме в града, посрещнати от радостното цвърчене на лястовички и топлотата на слънцето. Имаме време. Една разходка до стената на язовир Доспат и после към автогарата. Трябваше да стигнем до Гоце Делчев и оттам до Банско. Този път късметът бе с нас. Предложиха ни да пътуваме с такси.

Под величествената сянка на Пирин

Разходка из китното градче, снимки на старата част. Влизам в църквата за втори път. Високата камбанария се извисява над площада, щъркел наблюдава отвисоко. Предстои ни джазфестивал и изкачване на връх Вихрен.

Вечерта намерихме къде да хапнем, а музика не се чува - оказа се, че той бил на следващия ден.

Приключенията продължават. Ставаме, хващаме транспорт до едноименната хижа. Гранитните върхове на фона на синьото небе изглеждат като нарисувани. От едната страна извисяват снага двете Тодорки, от другата Вихрен, Кутело, Кончето. Пътят е задръстен от коли, но стигаме хижата. Поемаме нагоре. Бавно лъкатушим из тясната пътека. Задвижваме нашите мотори с... боровинки. Върволицата от туристи не секва. След час и половина се качихме на билото и ни се откри панорамата наоколо. А това, което още повече ме зарадва, е, че зърнах с очите си нежното и вечно цвете на Пирин. Еделвайса !!!! Самотно, но красиво. Не всеки има удоволствието да го види.

С умерен ход и още един час сме на голата най-висока точка. Гледки във всички посоки на Пирин планина.

Прибрахме се, възстановихме сили за довечера. Фестивалът започна. Банско посрещна своите гости от чужбина и страната. Покачи градусите на настроението. Върна усмивките на хората. Ритъм, танци, веселба. Тази вечер бе краят на нашата приказка.

До нови срещи с Родопите и Пирин.

Юрий Стоянов

От гайдите на Гела до джаза в Банско

свири оркестър и кръшни хора ще се вият. Разпиляхме се!!! Свободна програма. Решихме към 14 ч да тръгнем обратно към Ледницата и съответно да си направим преход до селото, в което сме отседнали. Чух, че миналата вечер тук е имало 15 000 души!

Събират се гайдари от цял свят. Слушаш мелодията на кабагайдите и се унасяш навсякъде. Раздават се награди. Играят се хора. За Гела има две легенди. Едната е свързана с Орфей и Евридика. Това било родното място на Орфей, който слязъл в пещерата Дяволското гърло да търси Евридика. Другата е от края на Второто българско царство. По време на заточението на патриарх Евтимий в Бачковския манастир бил погребан на скришно място в него. Но е опожарен през XVII век и сринат до основи. През XX век местните хора построяват църква на мястото на манастира и попадат на гроб на глава на православна църква в седнала поза със скипър във формата на две змийски глави

на, родопска, семейна.

На другия ден ни предстоеше преход до друго нам познато място. Дългият път към Тешел. На него щяхме да имаме гости от София. Потегляме към хижа "Тешел" и нейната стопанка Иглика. Вървим покрай река Мугленска, постепенно тя изчезва в недрата, пътят също; отнесени са мостове, крачим през дива местност.

Само слънцето и хладните сенки са с нас. Пресичаме често коритото на реката с белите обли камъни, минаваме през нападали дървета, скали се извисяват към небето. Изгубени в нищото. Усетихме, че слизаме надолу, става топло, по някое време подминаваме порутена къща; отсреща беедска, а до нея чешма. Спираме да отбърънем.

Може би сме близо вече до пътя, който свързва Девин с Триград. Още малко. Продължаваме. Стана вече много топло, реката се появи. Някой и друг завои, храст и излязохме от дивия каньон. Отново чешма със студена водица и беедска. Кратка почивка. След

догодина. Вървим по гладкия асфалт, гледаме безцелно по исполинските, обрасли с гора скали. По едно време си задръжахме погледа по-дълго, защото две-три диви кози зорко наблюдаваха човечетата, вървящи по пътя долу. Снимаме ги и хващаме пътя за върха. Сред сенчеста борова гора ни спират билки, горски плодове. Лъчите огряват ливадите, проблясват по прозорците на гювренските къщи.

Вървим по черен път, после става пътека. Стигаме чешма със студена водица. Почивка. Играем си на криеница със слънцето. Ето го билото. Точно по трасето на джиповете, които возят туристите до връх Св. Илия. Малко е, ще изтраем прашния въздух. Точно половин час по-късно вече гледаме Родопите отвисоко. Красиво, привлекателно, невероятно. Загубвам се сред планинското море и търся бряг. Тук решаваме да стоим повечко. Говорим си, наслаждаваме се. Естествено, направихме си снимки и на площадката Орлово око. По пряката пъте-

Песенен празник на туристическите хорове в Пловдив

„Слава, вам будители„

Станалият вече традиционен, песенният празник на туристическите хорове от страната, посветен на народните будители, се проведе в Пловдив. Под наслов „Слава Вам, будители„ той се осъществи за 11-и пореден път. Залегнал в календарния план на БТС за тази година, форумът бе организиран, както винаги досега, от ТД „Шипка“, със секретар г-жа Анна Камчева и ръководството на вокално-инструменталния ансамбъл „Здравец“, с главен художествен ръководител и диригент маестро Стоян Марев.

Празникът е вече утвърден като изява сред музикалната и туристическа общественост на Пловдив и се осъществи с любезното съдействие на пловдивската община и Военния клуб в града. И този път в препълнената зала си дадоха среща стотици граждани, туристи и

туристи ветерани - все почитатели на певческото и в частност на туристическото певческо изкуство. За тази мащабна музикална проява бяха дошли хорови състави и по-малки вокални групи от Пловдив /три състава/, Асеновград, Панагюрище, София, Ст. Загора, Казанлък и Перущица. Всички се представиха на високо художествено ниво, с подбран репертоар от патриотични, планинарски и посветени в прослава на народните будители, музикални произведения.

Изявите на отделните колективи бяха сърдечно посрещнати от публиката, която ги изпращаше с аплодисменти и овации. Десетки камери запечатваха отделните изпълнения, а представителите на медиите събраха обилен материал за отразяване в тях.

Впечатляваха с богатата си програма смесеният туристи-

чески хор „Родопски звуци“, от Асеновград, смесеният хор от Панагюрище, хорът „Средногорски звуци“, към ТД „Сърнена гора“, от Ст. Загора и ВИА „Здравец“, към ТД „Шипка“, - Пловдив, който закри проявата.

Радостно е, че сред отделните състави имаше много млади изпълнители. Явно е, че празникът вълнува широк кръг участници и ги въодушевява за подобни прояви.

След прочитането на приветствените адреси към организаторите на този музикален форум от страна на пловдивските институции и ръководствата на отделните състави проявата завърши в следобедните часове.

Възниква въпросът защо в Пловдив се провежда ежегодно тази музикална среща, един-

ствена у нас? - Отговорът идва съвсем естествено: защото тук, още в годините на Възраждането, в далечната предосвобожденска епоха, пловдивската будна общественост е чествала за първи път делото на светите братя Кирил и Методий; защото народните будители заради огромния им принос са се чествали също за пръв път тук, на 1 ноември; защото тук са работили и творили такива достойни българи, заслужили с делата си да се наричат народни будители, като народният поет Ив. Вазов, Петко Р. Славейков, Захари Стоянов, Найденов Геров, Христо Г. Данов и плеяда още бележити възрожденци и просветители, чиито имена заслужено са влезли с главни букви в нашата

история. Тук са се учили или направили първите си крачки в нашата литература такива творци като Любен Каравелов и Пейо Яворов.

След концертната програма се състоя колегиална среща на председателите и диригентите на хоровите състави, на която бяха разменени интересни мисли и идеи, както и виждания за бъдещи такива срещи.

Всички, участвали в празника хорове и вокални групи, получиха възпоменателни грамоти и предмети, връчени им от организаторите, както и покана за участие в следващия песенен празник през идната 2014 година.

Димитър Луканов

Членовете на ТК „Незабравка“ при Общински комитет „Васил Левски“, гр. Велико Търново, имахме повод да честваме двоен празник – Деня на народните будители и 4 години от основаването на клуба. Това честване осъществихме с двудневен излет до х. „Бачо Киро“ край Дряновски манастир на 1 и 2

ноември 2013 г.

Управителят на кокетната хижа г-жа Атанаска Иванова и управителят на ресторанта г-жа Галина Кирвикова любезно ни посрещнаха и ни настанаха. В уютната туристическа столова изслушахме беседа за народните будители Паисий Хилендарски, Гри-

Малко история:

Началото на честването на „Големите българи“ е поставено през 1922 г. от Стоян Омарчевски, министър на просвещението от правителството на Александър Стамболийски. Първи ноември е

обявен за Ден на народните будители, защото на тази дата се отбелязва празникът на св. Иван Рилски – хилендарският покровител на българите. През 1945 г. празникът е забранен, а официалното му честване е възстановено

с решение на Народното събрание от 1992 г.

ТК „Незабравка“ е основан на 31 октомври 2009 г. от ентустиастични бивши членове на ЕО „Христо Козлев“ при ТЕ „А. С. Попов“ - Велико Търново.

Двоен празник

горий Цамблак, Иларион Макариополски, братя Димитър и Константин Миладинови, Бачо Киро, Поп Харитон, Раковски, Левски, Ботев и мн. др. Беше ни представена и литературна програма от песни и стихове, посветени на народните будители. Направен бе отчет за дейността на клуба за 2013 г. и се прие календарен план за 2014 г.

На това мило тържество

аз реших да обявя решението си за прекратяване на активната си туристическа дейност като ръководител и организатор на ТК. Защо в Дряново? Защото като активен турист започнах от тук - от ТД „Бачо Киро“. Болно ми беше, че се разделям с най-любимата житейска дейност, но когато планините започнаха да се отдалечават от мен, разбрах, че идват годините

на здрача. Същевременно бях доволен, че клубът ще продължава да съществува и като мой заместник ще бъде един достоен организатор-турист и планински водач – г-жа Снежанка Димитрова, учителка от ПГЕ „А. С. Попов“, В. Търново, която през изминалите години доказа, че отлично се справя с тази дейност. Радостното е, че клубът вече наброява 60 членове: ученици от всички средни училища, както и студенти и възрастни туристи. А аз от своя страна обещавам, че докато мога, всячески ще подпомагам

клуба с организационния си опит и ще участвам в туристическите прояви.

Тържеството ни в хижа-та продължи с веселие и дискотека. А на другия ден – 2 ноември, групата посети пещерата „Бачо Киро“. В манастирския двор пред паметника костница на героите от Априлската епопея направихме поклонение, минахме по екопътеките в района и с влак се прибрахме в Търновоград.

Димитър Богданов
Снимка
Сн. Димитрова

Туристка ветеранка с Приз за духовни ценности

Туристката ветеранка Атанаска Поптодорова (92 г.) беше наградена със специален Приз „Носител на духовни ценности“ на Сдружение „Жените на Сандански“ по случай Деня на будителите. Съпругата на известния дългогодишен деятел на туристическото движение Коста Поптодоров е първата библиотекарка в Сандански и основател на съвременната градска библиотека.

Убедена съм, че няма по-подходящ момент от Деня на българските будители, за да изразим признанието и почитта си към жената, отдавала дълголетен труд и вдъхновение към книгата, заразяваща

с неувяхваща любов към словото всеки читател, имал удоволствието да получи поредната книга от ръцете ѝ, сподели Вангелия Поповчева, която прави кратка ретроспекция на живота и дейността на първата библиотекарка. Всъщност целият живот на Атанаска Поптодорова минава сред книгите в библиотеката и сред природата и планините, които ентузиастично обикалят със своя съпруг.

Поради здравословни причини Атанаска Поптодорова не можа да присъства на милото тържество в конференционната зала на Спа хотел „Свети Никола“. Но всички си спомниха

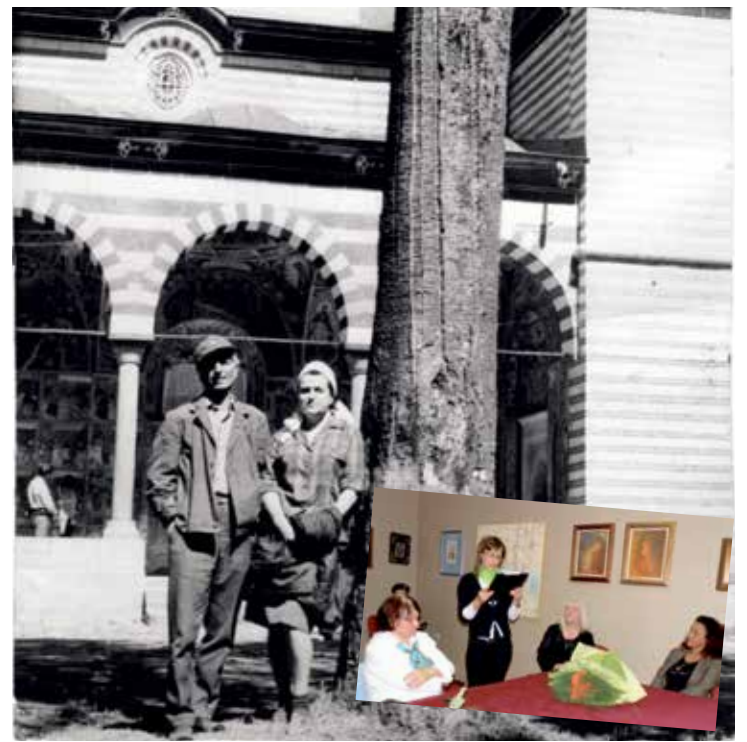
за усмихнатата достолепна дама с чувство на уважение, благодарност и признателност за благородната мисия, на която посвещава живота си. За жената, научила поколения санданчани, че книгата е най-голямото богатство.

Присъстващите на тържеството - учители, библиотекари, граждани, споделиха, че никога няма да забравят срещите си с първата библиотекарка в града.

„За да озаряваш със светлина другите, трябва да носиш слънце в себе си“! (Ромен Ролан).

Е, Атанаска Поптодорова свети...! - в заключение отбеляза Вангелия Поповчева.

Какъв по-добър пример за един достоен живот, посветен на духовността и природата, утвърждаващ културните и туристическите ценности.

12 уникални броя
САМО 10 ЛВ.

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА ВЕСТНИК „EXO“!
КАТАЛОЖЕН
№ 255
НА БЪЛГАРСКИ ПОЩИ

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ 2014
СЕГА Е МОМЕНТЪТ!

Краен срок: 15.12.2013 г.

Изпратете квитанцията за направен абонамент или копие от нея на редакционния адрес: София, бул. "Васил Левски" № 75, ет. 5, стая 525, или на e-mail: exobts@gmail.com, за да участвате в ТОМБОЛАТА НА ВЕСТНИК "EXO".

Станете репортери на в. "Ехо"

Станете репортери на в. "Ехо". Опишете впечатленията и изживянията си от посетени интересни места, туристически обекти или маршрути. Уловете и запечатайте най-красивите мигове. Всичко това изпращайте на електронната поща на вестника: exobts@gmail.com

Материалите за вестника се получават до 30-о число на месеца на електронната ни поща – exobts@gmail.com. Желателно е те да бъдат придружени с подходящи снимки с висока резолюция. Редакцията не носи отговорност за материали, които не са предоставени в необходимия срок и в подходящ вид.

Среща на Балканския планинарски съюз

В периода от 18 до 20 октомври 2013 г. се състоя среща на страните - членки на Балканския планинарски съюз (БПС).

Тя се проведе в учебния център "Бавшица" над гр. Бовац в Юлийските Алпи, Република Словения.

Присъстваха делегати от всички страни - членове на БМУ, както и гости от Италианския алпийски клуб.

Нашата страна бе представена

от двама делегати, които взеха дейно участие в разглежданите въпроси. Съгласно дневния ред на срещата бяха приети за редовни членове на БПС планинарските съюзи на Р Словения и Р Хърватска. Отчетена бе експедицията до вр. Дамаванд - Иран и бе решено да се проведе експедиция до вр. Елбрус - Русия, през лятото на 2014 г. Докладвани бяха съобщения за резултатите от годишните

конференции на УИАА, ERA и новосъздаваната структура Еврофорум. От наша страна бе докладван проектът за Балканските първенци. След станалите разисквания поради големия обем информация и необходими мероприятия бе решено работата по него да продължи и на следващата конференция на БМУ през май 2014 г. Реши се всички страни да изпратят основните данни на хижите си на Планинарския съюз на Словения за въвеждането им в сайт, ползващ Google Map.

Българската делегация връчи възпоминателен плакет на домакините във връзка с честването на 120 г. от създаването на Планинарския съюз на Словения.

Заедно с това беше разгледан Планинарският музей на Словения в с. Мойстрана и Информационния център на националния парк "Триглав". От името на БТС на музея бе връчен подарък-12 тома ценна планинска литература и 2 стари карти на Балканския полуостров.

Срещата премина в приятелска планинска обстановка.

Словения е държава в Югоизточна Европа, но традиционно се смята, че е в

най-западната част на Балканския полуостров. Заема площ малко над 20 хиляди кв.км и население 2 милиона жители. Високите планини в западната и северната част на страната постепенно преминават на юг и изток в хълмове и равнини. Половината от територията ѝ е покрита с гори. Страната е със силно развита икономика (промишленост, земеделие вкл. лозарство и винарство) и с висок жизнен стандарт. Туризмът се практикува във всичките му форми, но най-вече - пешеходно в планината. Тук повече е възприет терминът планинарство.

В страната си дават среща Алпи и Динарски планини с Панонската равнина и с Адриатика не само в географско, геоложко, ландшафтно и климатично отношение, но и като различни исторически, културни, религиозни традиции и ценности.

Въпреки малката си площ страната има много природни и исторически забележителности: дълбоки каньони с бистри планински реки и водопади, планински езера, различни по състав и температура (27-73 градуса по Целзий) минерални извори с развито климатично и балнеолечение, много пещери, от които 20 са благоустроени (най-известна е Постойна). На късото (около 50 км), но живописно Адриатическо крайбрежие се намират няколко известни в Средновековието градове: Порторож, Копер, Изола. В планините са разположени прочутите целогодишни курортни центрове: Блед, известен от хиляда години, Бохини, Кранска гора, както и ски центрове с писти и съоръжения за алпийски дисципли-

ни, ски бягане и скокове. Тук е прочутата ски-шанца "Планица" със световен рекорд на ски-скок 231м. В тях се провеждат състезания от европейски и световни шампионати. В страната има и няколко защитени територии - Национален парк "Триглав", Природен парк, разположен в източната част на страната до границата с Хърватска, както и няколко регионални парка. В северо-западната част на Словения са разположени Юлийските Алпи - юго-източният край на мощната верига на Алпите. Те заемат 4400 кв.км площ и имат около 150 върха над 2000 м н.в., от които 25 над 2500 м. От тях излизат големите реки Сава и Соча. Тук се намира Националният парк "Триглав", един от най-старите национални паркове в Европа. Създаден през 1906 г. и уголемен през 1981 г., сега обхваща 83807 хектара и включва почти целите словенски Юлийски Алпи. Най-високият връх Триглав е 2864 м, а най-ниска точка - каньонът на река Толминка - 180 м. Високите 800-1000 м алпийски стени на върховете Триглав, Травник, Шпик, Мангарт са равностойни на другите върхове в Алпите над 4000 м надморска височина. Северната стена на вр. Триглав е широка 3 км и 1200 м висока и е третата най-голяма в Европа със стотици алпийски маршрути (турове) по нея. Тук е развито и спортното катерачество, и има над 25 учебни центъра. Националният парк "Триглав" е признат за уникален със своята природна неповторимост и културно наследство. Не случайно връх Триглав заема особено място в живота, менталността и традициите на словенците и е вграден в националната символика. Отразен е в държавния герб, банкноти,

Туризмът в

пощенски марки и др. документи като символ на страната и народа. Словенските планини се посещават от около 1,4 милиона туристи (включително и много българи).

Традициите на организирания планински туризъм в Словения отвеждат до 1893 година, когато в Любляна е основано Словенското планинарско дружество, което от 1948 г. се нарича Планински съюз на Словения (ПСС), най-голямата неправителствена и нестопанска организация в Словения. Сега той обхваща 276 планинарски дружества с над 58 хил. членове, организира различни туристически прояви във и извън страната. Членският внос е 25 евро и включва планинска застраховка, отстъпка при нощувка в хижите, закупуване на съюзни издания, спортна екипировка и т.н. От 1895 г. издава ежемесечника «Планински вестник» с тираж 8000 броя. Издателството на ПСС издава туристически карти и литература, пътеводители, информационни материали и др.

Съюзът на планинските водачи осигурява опитни кадри за трудни туристически маршрути и алпийски проучвания. ПСС има голям авторитет в международните планинарски организации, където неговите представители заемат отговорни позиции. Нека припомним, че словенски алпинисти първи трансират трудния маршрут по западния ръб на връх Еверест, а на 8.10.2000 г. 38-годишният словенски ски-алпинист Даво Карникар пръв се спусна със ски от Еверест.

В Словения има 176 туристически хижи (тук се наричат планински домове и планински къщи) и заслони с около 6000 легла. Разликата между тях не е добре подчертана, 69 са планински домове, 79 - планински къщи (хижи) и 23 заслона. Всички те се стопанисват от около 100 туристически дружества, като само 10 дружества стопанисват 40 обекта, а останалите 90 дружества - по 1-2 обекта. Туристическите хижи в Словения са два пъти по-малко от тези у нас, но са разположени на пет пъти по-малка територия от нашата. Следователно на единица площ там има 2,5 пъти повече хижи, отколкото у нас, което представя Словения като действително развита туристическа страна.

Разпределението на хижите по надморска височина е следното: до 500 м - пет броя, от 500 - 1000 м - 51 бр., от 1000 - 1500 м - 59 броя, от 1500

- 2000 м - 43 броя, от 2000 - 2500 м - 12 броя и над 2500 м - 1 брой. Във високите части на планините над 1500 м са около 1/3 от обектите. Най-високо е хижа "Триглавски дом", на Кредарица - 2515 м, а най-ниско - х. "Славков дом", на Голямо бърдо - 396 м, като само около вр. Триглав има около 20 хижи. В с. Мой страна в подножието на вр. Триглав от 2010 г. се намира планинарски музей с богата експозиция, обслужван от петима души персонал.

Категоризацията на планинските хижи е основно по два показателя: местоположение и достъпност. По местоположение са разделени в три категории: високопланински (Юлийски Алпи, Караванки, Камник - Савински Алпи), среднопланински, нископланински, включително равнинни. По достъпност са в три групи - достъпни чрез автомобилен път, въжена линия, пешеходни пътеки. В този случай хижата се счита достъпна, ако преходът пеша от изходния пункт до нея е до един час, хоризонталното разстояние по карта е до 4 км и денивелацията е до 300 м. Използват се още няколко допълнителни показателя: обзавеждане на обекта, предлагане на храна, продължителност и удобство за престой, пренощуване и съответни удобства, отворе-

ност и обслужване (целогодишно, сезонно и по часове). Ползването и обслужването на обектите е уредено с редица правилници и документи. Навсякъде в хижите има чистота, туристически уют и вежливо отношение към туристите. Очевидно много от нашите хижари има какво да научат от словенските си колеги.

ПСС е разработил програмата за екологичното и енергийното подобряване експлоатацията на обектите. В резултат на това вече 19 обекта имат вградено биологично пречистване на отпадните води, 37 са с фотоволтаични системи (хижа "Триглавски дом", е с максимална мощност 3 кв), 6 имат вятърни елагрегати, 17 са съоръжени с товарни въжени линии (най-дългата е от 3700 м). Освен това се практикува разделно събиране и извозване на отпадъци, употреба на екологичен амбалаж, топло и звуко-

изолации, алтернативни енергоизточници, рационално използване на питейната вода и т.н.

ПСС е изградил и поддържа в страната мрежа от 9 хил. км маркирани туристически пътеки, две трети от които са планински, както и редица тематични (познавателни) пътеки. Разработени са основно поредица от представителни маршрути, които обхващат цялата страна и дават възможност за цялостно опознаване на природата и икономиката ѝ. Те са с различна продължителност и трудност. Повечето от половината от тях са обиколни. Що се отнася до т.нар. екопътеки, това понятие там е непознато, тъй като всички туристически пътеки съвсем естествено и преди всичко са природосъобразни. Особено внимание се обръща на дългите магистрални маршрути, т.нар. трансверзали. Най-известните от тях са: Словенски

планински път (от гр. Марибор до гр. Анкаран на Адриатика с дължина 500 км); Виа Алпина, която преминава през всички алпийски страни и тук завършва с два варианта (от границата с Австрия на север до границата с Италия на юг с дължина 220 км и от района на вр. Триглав - на запад през планините в северната част на страната, до границата с Австрия, с дължина 120 км). Не по-малко известни са евромаршрутите Е6 (от границата с Австрия до Адриатика, по диагонален през страната, с дължина 350 км) и Е7 (от границата с Италия по диагонален през страната - до границата с Хърватска и покрай нея - до границата с Унгария, с дължина 600 км). За всички туристически райони и маршрути са издадени туристически карти с М1:25 000 до 1:50 000.

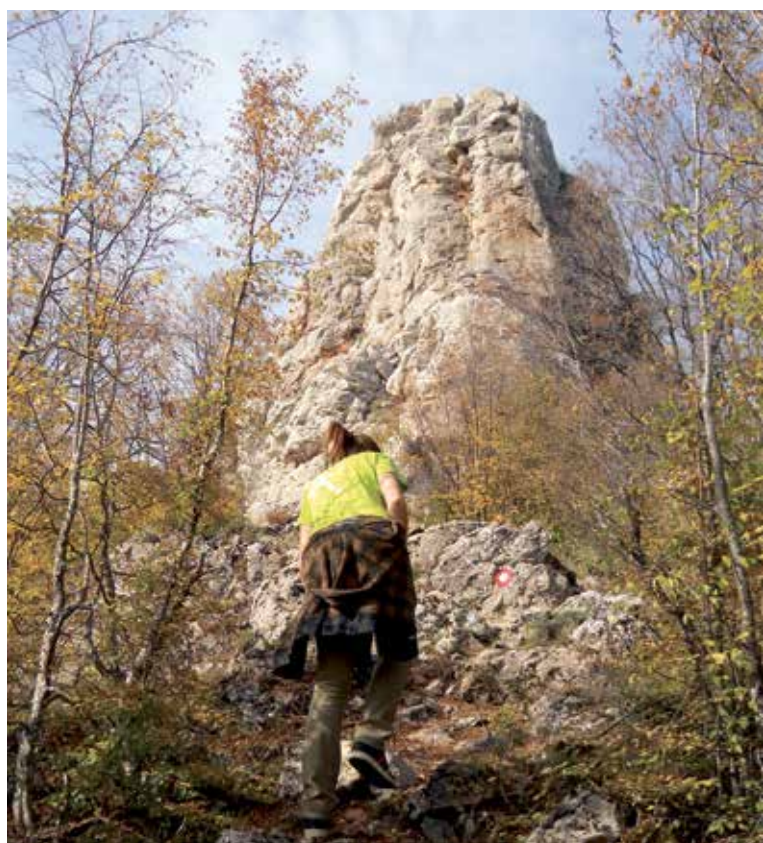
Маркировката се изпълнява само с един кръгъл знак с диаметър 8-10 см, състоящ се от бял кръг с червена ивица в съотношение 2:1. Въведен е през 1922 г. от планинар Алоис Кнафер, който е заменил до тогавашните лентови знаци с различни цветове. Сега тази марка се нарича К н а ф е л о в знак. За евромаршрутите белият кръг е заменен с жълто-оран-

жев. Маркировъчните стрелки са от алуминиева ламарина, елоксирана в червен цвят и лазерно гравирани текстове и струва 25 евро/брой. При маркирането особено внимание се обръща на опазване на околната среда. Отговорното отношение на държавата и обществото към тези проблеми се вижда от факта, че през 2007 г. в Словения е приет Закон за планинските пътища (т.е. туристически пътеки), който обхваща въпросите по избирането, планирането, финансирането, изпълнението, маркирането, регистрирането, ремонта и опазването на туристическите пътеки. Безразборното и немотивирано трасиране и маркиране на туристически пътеки не се допуска (за разлика от нашата практика). Особено внимание се обръща на поддържането им от съответните туристически дружества. Маркировката се извършва само от правоспособни маркировачи (около 1000 души), положили изпит, под ръководството на комисия за планинските пътища. Маршрутите се преминават на лична отговорност от туристите, което е записано на инфо табла в началото на пътеката. При нарушения законът предвижда сериозни глоби и наказания. "Н и е сме планински народ" - често казват словенците и това вероятно е една от причините за успешното развитие на словенското планинарство, а и на самата страна.

Инж. Георги Карпачев

Сува планина и „Соколов път“

ПОКАНА ОТ СЪСЕДИТЕ

Сува планина представлява внушителен планински масив в югоизточна Сърбия. Принадлежи към югозападната част на Карпатско-балканската планинска система, а административно се простира на територията на общините Нишка баня, Гадзин Хан, Бела Паланка, Бабушница. Простира се в посока северозапад-югоизток, дължина около 35 км и широчина около 12 км. Заема 18,176 ха и е защитена територия със статут на Специален природен резерват "Сува планина". Със своите върхове и гористи склонове доминира в ландшафта на този дял на Сърбия. Северната ѝ страна се отличава със стръмни варовикови спусъци и улеи, по които се спускат стръмни сипеи. Двата най-лични върха Трем (1809 м) и Соколов камен (1523 м) са

На този маршрут на 10 и 11 май 2014 г. ще се проведе

ПЛАНИНСКИ МАРАТОН "СОКОЛОВ ПЪТ"

организиран от Съюза за екстремни спортове на Сърбия с подкрепата на Туристическата организация на Ниш. Състезанието включва две категории: 1. Индивидуално. 2. Планинарски дружества, клубове, съвети.

Победителите ще получат ценни награди като парични средства, екипировка и ваучери за пътуване.

Приемете предизвикателството и разберете защо планината носи името "суха" и изживейте приятни мигове сред природните красоти на околностите на Ниш.

За повече информация:

Facebook page www.facebook.com/sokolovput

E-mail: jelena@visitnis.com, тел. +381691523351

разделени от седловината Девоички гроб (1311 м).

"Алпи в Южна Сърбия", както ги е нарекол навремето Йован Цвиич заради внушителните стени и варовикови хребети предлагат истинско предизвикателство към планинарите, бегачите и обичащите природата. С чудесни обзори гледки от най-голямата планина в Сърбия и с алпийски вид зиме над облаците представлява истинска картина на

суровата природа.

Един от най-търсените маршрути на Сува планина се нарича "Соколов път" с дължина 22 км и общо изкачване 2169 м. От Нишка баня през върховете на Сува планина, Коритник (650 м), Църни камен, Мосор (984 м), Соколов камен (1523 м), седловина Девоички гроб (1311 м) маршрутът "Соколов път" ви води до най-високия връх в Сува планина, Трем (1809 м н.в.).

Туристическо дружество "Осогово", гр. Кюстендил, гостува на СПИД "Железничар 2006" - гр. Враня (Сърбия). Представителите на Осоговското дружество подписаха договор за съвместно сътрудничество с новия председател на дружеството във Враня-Нислав Йорданов (учител по география).

На срещата присъстваха и туристи от Македония (Крива Паланка, Пробищип и др.).

Кюстендилци на гости във Враня, Сърбия

Бяха уточнени съвместни бъдещи мероприятия. След прекъсване от няколко години бе уговорено на 27 юли 2014 г. да се поднови тристранната сре-

ща при с. Жеравино с туристи от България, Сърбия и Македония. Поради лошите метеорологични условия през септември датата за изкачването на

връх Руен, където отново се събират туристите от трите държави, бе променена за 6 юли (първата неделя на месец юли). Предвижда се да бъдат разменени годишните календарни планове на

трите държави, а така също и съвместно провеждане на редица походи и мероприятия. Гостуването в гр. Враня съвпадна с отбелязването на Ев-

ропейската седмица на спорта и физическата активност и туристите от трите държави се включиха в масовото изкачване на връх Бесна кобила (1924 м) - най-високият връх на планинската област Краище в Сърбия.

Участието на много млади хора, новите запознанства и обещанията за следващи срещи, съчетано с прекрасния есенен ден, сплоти стотиците участници в проявата.

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР: Мариана Филчева
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ: проф. д-р Николай Овчаров; проф. д-р Витан Влахов; инж. Иван Петров – председател на Българската асоциация по картография; доц. Сандю Бешев – алпинист, историк на българския и световния алпинизъм; Георги Кърпачев – председател на Републиканската комисия по маркировка при БТС, доц. Кънчо Долапчиев, Елисавета Първанова, м. с. по алпинизъм
Графично оформление и предпечат: Милен Дивитаков
Печат: “Алианс ПРИНТ”

ЕКСКУРЗИИ ЗА 1 ДЕН В ВГ

София - Рилски манастир - София; 10 ноември 2013 г. Цена: 25 .00 лв.

Рупите - Мелник - Роженски манастир - София; 17 ноември 2013 г. Цена: 40. 00 лв.

ЕКСКУРЗИИ В ЧУЖБИНА

Уикенд в Кавала
15, 16 и 17 ноември 2013 г. Стая с изглед към града - 189 лв. Двойна стая с изглед към морето - 209 лв. на човек.

Еднодневен шопинг тур до Солун.
23 ноември и 21 декември 2013 г.

Цена: 115 лв.

Солун - Паралия Катерини - Метеора - Вергина
15 ноември 2013 г. Цена 169 лв.

До Одрин и обратно
* на 26 октомври; 9 ноември; 23 ноември; 14 декември 2013 г. Цена: 45 лв. (един ден)
* 23 - 24 ноември 2013 г. Цена: 115 лв. (два дни)

Нов маршрут в Турция
София - Одрин - Истанбул - Изник - Бурса - София
14 - 17 ноември 2013 г. и 5 - 8 декември 2013 г. Цена: 330 лв. на човек в двойна стая.

Коледно-Новогодишни предложения

Предколедна Прага - 5 дни

от 18 декември 2013 г. с автобус - 1 нощувка в района на Братислава и 2 нощувки в района на Прага. Цена: 299 лв.

ПРЕДКОЛЕДНА ЕКСКУРЗИЯ ДО ЗАГРЕБ, ПЛИТВИЦЕ И ДУБРОВНИК

18-22 ноември 2013 г.
Цена 389 лв.

ПРЕДКОЛЕДНА БУДАПЕЩА И ВИЕНА

от 18 декември 2013 г.
на цена 339. 00 лв.

ПРЕДКОЛЕДНА БУДАПЕЩА

от 19 декември 2013 г. Цена 189 лв.

СПЕЦИАЛНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОЛЕДНИТЕ ПРАЗНИЦИ

ДО РИМ СЪС САМОЛЕТ

19-22 декември, 3 нощувки. Цена 595 лв.

НОВА ГОДИНА НА МАЛЬОВИЦА

Защо не! -Посрещнете Новата 2014 г. в Учебен център "Мальовица"
Празнични пакети:
*1 нощувка, обяд и празнична Новогодишна вечеря. Цена 120 лв.
*2 нощувки, 2 закуски и 2 вечери, едната от които празнична Новогодишна вечеря. Цена 155 лв.
* 3 нощувки, 3 закуски, 3 обяда и 3 вечери, едната от които празнична Новогодишна. Цена 180 лв.

НА ХИЖА "КАМЕНИЦА"

3 нощувки и 3 закуски, празнична Новогодишна вечеря - 110. 00 лв.

ТУРИСТИЧЕСКИ УЧЕБЕН ЦЕНТЪР "МОМИНА КРЕПОСТ" - ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Двудневен пакет: 189 лв. на човек в стая с 2 легла и 185 лв. в стая с 3 легла (за деца до 12 г. - съответно 94 лв. и 89 лв.).

Тридневен пакет: 229 лв. на човек в стая с 2 легла и 223 лв. на човек в стая с 3 легла (за деца до 12 год. - 115 лв. и 108 лв.).

Четиридневен пакет: 269 лв. на човек в стая с 2 легла и 259 лв. на човек в стая с 3 легла (за деца до 12 години - 139 лв. и 129 лв.).

Петдневен пакет: 309 лв. на човек в стая с 2 легла и 299 лв. на човек в стая с 3 легла (за деца до 12 г. - 159 лв. и 149 лв.).

За Нова година очаквайте невероятни предложения за Атина - няколко варианта, със самолет или автобус; възможност да посрещнете 2014 г. в Дубровник, Будапеща, Кушадасъ, Дидим, Айвалък или на остров Лефкада. За тях - в следващия брой.

НА ХИЖА В РИЛА, ПИРИН И РОДОПИТЕ

Учебен център "Мальовица"

(Рила). 1 нощувка и празнична вечеря. Цена 65 лв.

Хижа "Каменица"

(Пирин) - 2 нощувки и 2 закуски и празнична вечеря. Цена 55 лв.

Хижа "Триградски скали"

(Родопите) - 2 нощувки и празнична вечеря. Цена 65 лв.

Банско

Хотел "Марая" *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + басейн, фитнес, сауна, парна баня - **108 лв.**

Гранд Хотел Банско **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на сауна, парна баня, джакузи, закрит басейн и фитнес център при настаняване в апартамент /4 души/ - **109 лв.**

Хотел "Бъндерица" *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит плувен басейн, сауна и парна баня - **110 лв.**

Хотел "Танне" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на фитнес и басейн - **117 лв.**

Хотел "Аспен" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит басейн, 2 вида сауни, парна баня, зона за релакс - **119 лв.**

Хотел "Свети Иван Рилски СПА" ****

**8 декември
- накъде?**

празнична вечеря с DJ на 08.12 - 85 лв; 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **95 лв.**

Хотел "Роял Плаза" *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря на 08.12 - **99 лв.**

Хотел "Самоков" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит басейн и паркинг - **105 лв.**

Хотел "Флора Резидънс" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **106 лв.**

Хотел "Лион" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **135 лв.**

Пампорово

Апартаментен хотел "Невада" **** - 2 нощувки + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на фитнес и паркинг - **91 лв.**

Хотел "Стрийм Ризорт" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 - ползване на закрит басейн, сауна, парна баня, фитнес и паркинг - **99 лв.**

Хотел "Мургавец" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря на 08.12 + ползване на закрит басейн, фитнес и джакузи - **109 лв.**

Велинград

Хотел "Велина" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит басейн, джакузи, парна баня, сауна, фитнес - **93 лв.**

Парк-хотел "Олимп" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на вътрешен минерален басейн, джакузи към басейна, римска баня, зона за релакс, фитнес и паркинг - **128 лв.**

Разлог

Хотел "Разлог" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на басейн, фитнес, стая за релакс, парна баня - **89 лв.**

Хотел "The Balkan Jewel" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на сауна, парна баня, стая за релакс, фитнес, тенис и билиардна маса - **99 лв.**

Катарина "Хотел & СПА" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на вътрешен басейн, фитнес, финландска сауна, парна баня, стая за релакс - **115 лв.**

Троян

Хотел "Шато Монтан" **** - 2 нощувки + 2 закуски + 1 вечеря от тристепенно меню + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на фитнес - **99 лв.**

Трявна

Комплекс "Трявна" **** - 2 нощувки + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **79 лв.**

Сандански

Апарт Хотел "Медите" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12, ползване на вътрешен минерален басейн, фитнес, тенис корт и паркинг - **105 лв.**

СПА хотел "Панорама" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12, ползване на сауна, паркинг, фитнес - **75 лв.**

СПА Хотел Свети Никола *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12, ползване на закрит басейн с минерална вода и паркинг - **109 лв.**

Арбанаси

Хотел Арбанаси *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с куверт в механа "Престиж" - **92 лв**

Хотел "Престиж" *** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с куверт в механа "Престиж" - **97 лв**

НА ОЛИМПИЙСКАТА РИВИЕРА

8 декември - 149 лв.

(вкл. транспорт; 2 нощувки със закуски; 1 празнична гръцка вечер, водач от агенцията. Не са включени: медицинска застраховка - 2.90 лв. на човек за целия период с покритие 2000 евро; екскурзия до Метеора - 19 евро на човек при мин. 25 туристи

УЦ"Мальовица

- 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит басейн, сауна, парна баня, релакс зона при настаняване в тройна стая - **122 лв;** при настаняване в двойна стая - **139 лв.**

Хотел "Молерите" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + сауна, парна баня, релакс зона и фитнес - **130 лв.**

Хотел "All Seasons Club" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 + ползване на закрит басейн, сауна, парна баня при настаняване в тройна стая - **125 лв;** при настаняване в двойна стая - **135 лв.**

Хотел "Лион" **** - 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря на 08.12. - **135 лв.**

Хотел "Регнум" **** - 2 нощувки + 2 закуски + ползване на вътрешен басейн, сауна, парна баня, фитнес, релакс зона, шоков душ, интернет в общите части при настаняване минимум 2-ма души - **104 лв.**

Боровец

Хотел "Иглика Палас" **** - 2 нощувки + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **70 лв.**

Хотел "Бор" **** - 2 нощувки + празнична вечеря с DJ на 08.12 - 85 лв; 2 нощувки + 2 закуски + празнична вечеря с DJ на 08.12 - **95 лв.**

Хотел "Еделвайс" **** - 2 нощувки +

За резервации и други възможности за пътувания и почивка в страната и чужбина - тел.: 02/980 12 85; 0882 966 319; 0882 966 320 - Инфоцентър БТС